ПРОМІНЬ

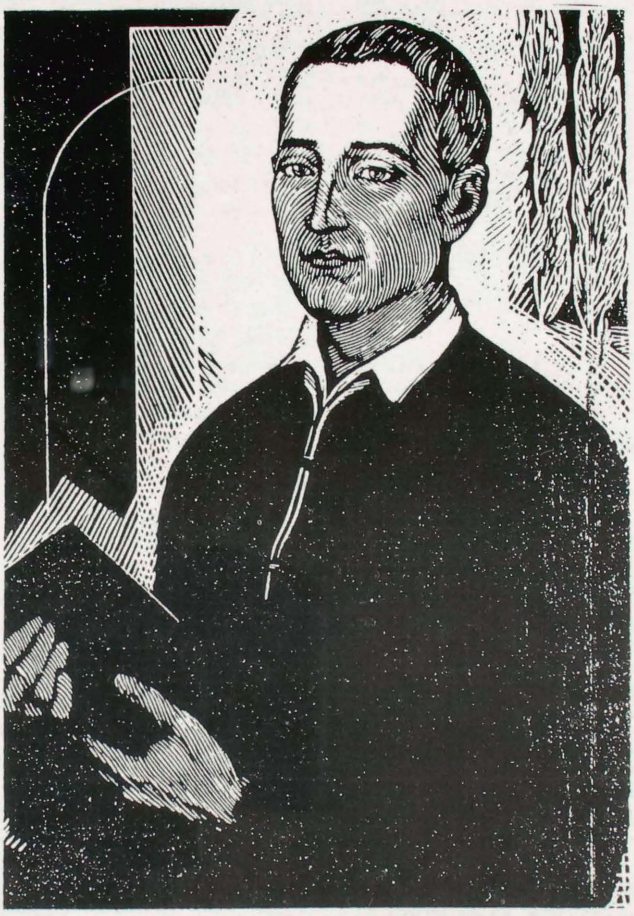

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

PROMIN

Ч. 9 ВЕРЕСЕНЬ 1990

No. 9 SEPTEMBER 1990

ПРОМІНЬ

Ч. 9 ВЕРЕСНЬ 1990 РІК XXXI

видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

раз у місяць з винятком липня

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплати і всю кореспонденцію слати на адресу:

PROMIN

P.O.Box 3551, Sta. B.,

Winnipeg, Man. Canada

R2W 3R4

Річна передплата в Канаді $15.00

Передплата до інших країн 17.00

Одна число 1.50

PROMIN

VOL. XXXI SEPTEMBER 1990 No. 9

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Correspondence and subscriptions should be addressed to:

PROMIN

P.O. Box 3551, Sta. B.,

Winnipeg, Man., Canada

R2W 3R4

Subscription in Canada $15.00

Other countries $17.00

Single copy 1.50

Редакція застерігає собі право скорочувати дописи і виправляти мову. Хочемо дати місце в журналі всім тим, що дописують і тому всякі дописи мусять бути чітко написані і без обширнех описів.

ЗМІСТ:

ВРУССР — Декларація про державний суверенітет України 1

КУК — З нагоди декларації 2

УПС — З подій на Соборі Відродження 3

Л. Домашівський — Погляд молодого покоління 4

ВСУПЦ — Привіт Україні 5

Уляна Пелех — Наради пленуму Спілки Письменників України 6

Уляна Пелех — Яка була б творчість Василя Симоненка тепер? 7

У. П. — Яким бути Каневу 8

За „Вістями України" — В Києві будуть будувати новий храм 9

Т. Горохович — Григорій Сковорода 10

Т. Горохович — Події в Україні 12

Є. Білич — Познайомтесь з новою редакторкою 13

М. Мар — Св. п. Івана Боднарчука 14

V. Smirnova — Visit from a Foreign Correspondent — Ukraine 15

Helen Raycheba — The Aral Sea 16

С. Степанюк — Жінка-Воїн 18

Нашим дітям 20

А. Горбай і О. Клемецька — з окружного з'їзду 22

Громадська і родинна хроніка 23

Canada — Sources of Wonders! 29

Привіти 30

Нев'янучі вінки 31

На фонд журналу 30-ліття 33

НА ОБКЛАДИНЦІ: Григорій Сковорода

Портрет художників — А. С. Трохименко, О. П. Шуліка

Козелець. Собор Різдва Богородиці.

Second Class Mail Registration Number 1925

International Standard Serial Number ISSN 038021-40

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

ДЕКЛЯРАЦІЯ
ПРО ДЕРЖАВНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ УКРАЇНИ

Верховна Рада Української ССР висловлюючи волю народу України, прагнучи створити демократичне суспільство, виходячи з потреб всебічного забезпечення прав і свобід людини, шануючи національні права всіх народів, дбаючи про повноцінний політичний, економічний, соціяльний і духовний розвиток народу України, визнаючи необхідність побудови правової держави, маючи на меті утвердити суверенітет і самоврядування народу України,

ПРОГОЛОШУЄ:

Державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

I. САМОВИЗНАЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ

Українська ССР як суверенна національна держава розвивається в існуючих кордонах на основі здійснення українською нацією свого невід'ємного права на самовизначення.

Українська ССР здійснює захист і охорону національної державности українського народу.

Будь-які насильницькі дії проти національної державности України з боку політичних партій, громадських організацій, інших угруповань чи окремих осіб переслідуються Законом.

II. НАРОДОВЛАДДЯ

Громадяни Республіки всіх національностей становлять народ України.

Народ України є єдиним джерелом державної влади в Республіці.

Повновладдя народу України реалізується на основі Конституції Республіки як безпосередньо, так і через народних депутатів, обраних до Верховної і місцевих рад Української ССР.

Від імени всього народу може виступати виключно Верховна Рада Української ССР. Жодна політична партія, громадська організація, інше угруповання чи окрема особа не можуть виступати від імени всього народу України.

III. ДЕРЖАВНА ВЛАДА

Українська ССР самостійна у вирішенні будь-яких питань свого державного життя.

Українська ССР забезпечує верховенство конституції та законів Республіки на своїй території.

Державна влада в республіці здійснюється за принципом її розподілу на законодавчу, виконавчу та судову.

Найвищий нагляд за точним і однаковим виконанням законів здійснюється генеральним прокурором Української ССР, який призначається Верховною Радою Української ССР, відповідальний перед нею і тільки їй підзвітний.

IV. ГРОМАДЯНСТВО УКРАЇНСЬКОЇ ССР

Українська ССР має своє громадянство і ґарантує кожному громадянинові право на збереження громадянства СССР.

Підстави набуття і втрати громадянства Української ССР визначаються законом Української ССР про громадянство.

Всім громадянам Української ССР ґарантуються права і свободи, які передбачені Конституцією Української ССР і нормами міжнародного права, визнаними Українською ССР.

Українська ССР забезпечує рівність перед законом усіх громадян Республіки, незалежно від походження, соціяльного і майнового стану, расової та національної приналежности, статі, освіти, мови, політичних поглядів, релігійних переконань, роду і характеру занять, місця проживання та інших обставин.

Українська ССР регулює іміграційні процеси.

Українська ССР виявляє турботу і вживає заходів щодо охорони і захисту інтересів громадян Української ССР, які перебувають за межами Республіки.

V. ТЕРИТОРІЯЛЬНЕ ВЕРХОВЕНСТВО

Українська ССР здійснює верховенство на всій своїй території.

Територія Української ССР в існуючих кордонах є недоторканою і не може бути змінена та використана без її згоди.

Українська ССР самостійно визначає адміністративно-територіяльний устрій Республіки та порядок утворення національно-адміністративних одиниць.

VI. ЕКОНОМІЧНА САМОСТІЙНІСТЬ

Українська ССР самостійно визначає свій економічний статус і закріплює його в законах.

Народ України має виключне право на володіння, користування і розпорядження національними багатствами України.

Земля, її надра, повітряний простір, водні та інші природні ресурси, які знаходяться в межах

території Української СРР, природні ресурси її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони, весь економічний і науково-технічний потенціал, що створений на території України, є власністю її народу, матеріяльною основою суверенітету республіки і використовуються з метою забезпечення матеріяльних і духовних потреб її громадян.

Українська СРР має право на свою частку в загальносоюзному багатстві, зокрема в загальносоюзних алмазному та валютному фондах і золотому запасі, яка створена завдяки зусиллям народу Республіки.

Вирішення питань загальносоюзної власности (спільної власности всіх республік) здійснюється на договірній основі між республіками — суб'єктами цієї власности.

Підприємства, установи, організації, а також об'єкти інших держав і їхніх громадян, міжнародних організацій можуть розміщуватись на території Української СРР та використувати природні ресурси України згідно з законами Української СРР.

Українська СРР самостійно створює банкову (включаючи зовнішньоекономічний банк), цінову, фінансову, митну, податкову системи, формує державний бюджет, а при необхідності впроваджує свою грошову одиницю.

Вищою кредитною установою Української СРР є національний банк України, підзвітний Верховній Раді Української СРР.

Підприємства, установи, організації та виробничі одиниці, розташовані на території Української СРР, вносять плату за використання землі, природних і трудових ресурсів, відрахування від валютних надходжень, а також сплачують податки до місцевих бюджетів.

Українська СРР забезпечує захист всіх форм власности.

VII. ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА

Українська СРР самостійно встановлює порядок організації охорони природи на території Республіки та порядок використання природних ресурсів.

Українська СРР має свою національну комісію радіяційного захисту населення.

Українська СРР має право заборонити будівництво та припинити функціонування будь-яких підприємств, установ, організацій та інших об'єктів, які спричинюють загрозу екологічній безпеці.

Українська СРР дбає про екологічну безпеку

(Продовження на ст. 19)

З НАГОДИ ДЕКЛЯРАЦІЇ ПРО ДЕРЖАВНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ УКРАЇНИ

Конґрес Українців Канади як речник зорганізованої української канадської громади піднесений Декларацією про державний суверенітет України. Біля мільйона канадців українського походження радіють перспективою, що суверенна Україна зможе виконувати свої власні культурні, соціяльні, економічні та політичні рішення

Звичайно, шлях до зреалізовання повної суверенности вимагатиме дальших зусиль. Ми віримо, що Україна стане в ряди вільних країн світу, як дійсно незалежна держава. Тим самим, Декларація про державний суверенітет є надійним першим кроком, який, згодом, доведе до демократичної та незалежної України. Таке було і є задушевним бажанням української спільноти в Канаді.

Ми щиро надіємося, що Декларація про державний суверенітет України буде здійснена в близькому майбутньому.

20 липня 1990

———————

RE: DECLARATION OF SOVEREIGNTY OF UKRAINE

The Ukrainian Canadian Congress, representative of the organized Ukrainian Canadian community, is very much encouraged by the **"Declaration of Sovereignty of Ukraine"** made July 16, 1990 by the Supreme Soviet of Ukraine. The almost one million Canadians who trace their ancestry back to Ukraine cannot help but be pleased by the prospect of a sovereign Ukraine being able to exercise her own cultural, social, economic and political priorities.

Clearly, there is a long road ahead for Ukraine to reach the point of her being able to join the ranks of the free nations of the world as a truly independent state. Nevertheless, the Sovereignty Declaration is an encouraging initial step that will hopefully lead to a democratic and independent Ukraine, a goal long desired by Canadians of Ukrainian origin.

We fervently hope that the Sovereignty Declaration will be implemented through appropriate action and legislation in the near future.

З ПОДІЙ НА СОБОРІ ВІДРОДЖЕННЯ

ІЗ ЗВЕРНЕННЯ СОБОРУ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

„...Всі живі сили України підводяться до життя. Україна знову оживає до політичного і духовного життя... Небо прояснюється і знову видніється наша тисячолітня християнська дорога. На цій дорозі ми, всупереч несприятливим історичним умовам, вціліли і ось знову починаємо християнізацію нашої землі.

В цю найжорстокішу добу вже двічі підіймалась до життя наша Церква, яка була діючою 1000 років тому і стала поневолена Москвою 300 років тому.

Нині вона підіймається втретє і закликає усю православну Україну до любови, єдности та національної вірности...

...Перед нами єдина дорога — дорога духовного оновлення. Інші дороги — то вже мертві дороги. Хай же наші страждання відкриють нам серця для прийняття Істини, яка врятує нас — Істини Христової".

———————

З ПРЕСОВИХ ЗВІДОМЛЕНЬ ПРО СОБОР

„Сьогодні, 5 червня 1990 р.Б., на третій день Святої Трійці, зранку, біля Собору Св. Софії, відправлявся урочистий Молебень, з нагоди відкриття Всеукраїнського Собору УАПЦеркви. Сяйво жовто-блакитних стягів і святих хоругов освітлювало одухотворені обличчя священослужителів і віруючих. Освітлювало воно і це святе місце, яке ось майже шістдесят років не чуло Слова Божого".

„Зранку, перед початком Собору, тисячі Киян та вірних УАПЦеркви прийшли до найдавнішої християнської святині українського народу — собору Св. Софії — Премудрости Божої, щоб взяти участь в урочистій відправі, якою у третій день свята Св. Трійці було довершено історичний акт відродження Української Автокефальної Православної Церкви".

У цій святині, впродовж багатьох століть молилися наші предки — християни часів Київської Руси, козаки й гетьмани. Тут, після довготривалого поневолення української Церкви Російською Патріярхією (внаслідок горезвістного „приєднання" Української Митрополії до Москви 1686 року), знову, немов птах Фенікс з вогню, у 1920 році відродилась національна Церква українського народу, народження якої проголосив її

Блаженніший Митрополит Мстислав — Патріярх Київський і всієї України.

благовісник — св. п. Митрополит Василь Липківський".

„Після закінчення Молебня духовенство, делегати Собору і вірні УАПЦеркви взявши ікони і хоругви, з божественним співом на устах, під жовто-блакитними прапорами, вирушили Хресним ходом центральними вулицями Києва до будинку „Кіно", де мав відбуватися Собор".

„Після реєстрації делегатів, з вітальною промовою виступив Голова Народного Руху України, народний депутат УРСР — Іван Драч. Він сказав, що віра Христова в Україні — то історія нашого народу, його минуле, його сьогодення й його майбутнє. Закликаючи кожного свідомого українця прихилитися душею до нашої рідної Матері — Української Автокефальної Православної Церкви. Він ствердив, що відродження цієї Церкви, що сьогодні відбувається, це воля українського народу, це його надія".

„Щойно, одностайно, Собором УАПЦ обрано Патріярхом Всієї України Блаженнішого Митрополита — Мстислава. Місцеблюстителем Престолу обрано Митрополита Львівського і Галицького — Іоана.

Любомир Домашевський:

ПОГЛЯД МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ НА РОЛЮ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

„Там, де гине мова, вмирає народ". Так говорить народня мудрість. Нарід, який не має власної мови, швидко тратить свою ідентичність і спаяність; мова — це вирішальний чинник у забезпеченні дальшого існування кожного народу, навіть важливіший від культурних надбань. Отже величезне завдання кожного народу — передати свому новому поколінню цю цінну спадщину, знання рідної мови. Це найкраще можна осягнути головно в рідному домі і в школі, а побічно через участь у церковних і молодечих організаціях.

Ще змалку, в своєму рідному домі, українська дитина здобуває різними засобами знання милозвучної мови та вирощує любов до неї. Ще немовлятком слухає, як говорять до неї батьки, співають колисанки, потім читають їй казки.

Пізніше батьки водять дитину на різні українські імпрези, концерти, фільми, мистецькі виставки, дитячі забави. В рідному домі практикують традиційні народні звичаї, чи то духовні, чи світські, як ось Великдень чи Різдво. Підростаючи в хаті, де виключно панує українство, дитина поступово засвоює собі природньо цю рідну культуру, зокрема мову.

Тими засобами батьки будують дитині сильний фундамент до наступного етапу поглиблення її українства, а то в садочках, передшкіллях, а відтак у суботніх школах. Так дають можливість майбутньому членові українського суспільства відкрити ширші горизонти, знайти доступ до бездонних скарбів української мови. На лекціях українознавства дитина має змогу не лиш вивчати формальну граматику та поширювати засіб слів читанням і розмовою по-українському, але теж знайомитися з українською літературою, читаючи й аналізуючи твори славних українських письменників, поетів. Попри те учень нав'язує знайомства, дружбу, зі своїми товаришами-однолітками, які часто розмовляють поміж собою українською мовою. Деякі студенти ще й поглиблюють знання своєї мови та літератури теж на університетах, дорогою заавансованих курсів україністики.

Знання нашої мови та багатства нашої культури важливе нам із кількох міркувань. Молодий українець, озброєний так знанням рідної мови, готовий виступати в ширший світ. Він більше образований, свідомий, гордий на своє походження і може бути корисним у веденні та вдосконалюванні своєї громади. Він має сильні підстави для діяльности амбасадора, який стоятиме на сторожі, щоб іноземні преса, радіо, телевізія насвітлювали правильно справи, які відносяться до його Батьківщини. Бо так часто чуємо тепер викривлену правду про нашу культуру та суспільність. А це кривдить нас безпідставно, як національну групу та горожан Америки. Наша громада покладає великі надії на наше покоління, що колись ми візьмемо в руки керму української справи і будемо посилено продовжувати їх діяльність, безумовно, додаючи наші власні ідеї та уліпшення для добра нашого українського поселення тут, як також для Батьківщини наших предків — України.

Якщо ж молоду людину не спонукують ці ідеалістичні причини, є ще й матеріяльні міркування, які заставляють пізнавати добре українську мову. Дальше вивчення мови дає „кредити" на університетах. З нею можна дістати добре платні праці в установах федерального уряду, чи то викладати на університеті. Можна стати науковцем-дослідником та збагатити наукову скарбницю новими працями.

Ми, члени нового покоління, роджені вже тут, за кордонами України, повинні подбати, щоб багаті надбання української мови й культури не пропали. Тим більше тому, що в сучасній Україні радянські власті намагаються всіми силами знищити українську мову. Майбутнє української спільноти було б досить незавидне, якби ми її теж занедбали, А через знання мови ми зможемо забезпечити вже скарби української культури та удосконалити їх широкому кругові і суспільства й учених, перекладаючи їх на інші мови.

Отже нашим святим обов'язком, є, зокрема тепер, у 175-ліття від народження Тараса Шевченка, направити те все зло, що його заподіяли українській мові. Про Тараса Шевченка сказав Іван Франко „...Він був кріпаком і став велетнем у царстві людської культури... Він для всієї України зробив більше, ніж десять переможних армій". Це все міг Шевченко осягнути, бо він ніколи не був кріпаком духа.

Не будьмо й ми кріпаками духа; станьмо велетнями духа та ширім Його правду про українську мову!

(Доповідь випускника Школи Українознавства в Чікаґо на зустрічі громадянства із членами СКВОР-и.

ПРИВІТ УКРАЇНІ

Вісімнадцятий Собор Української Православної Церкви в Канаді пересилає сердечний привіт братам і сестрам в Україні та підтримує їх в змаганнях за самовизначення, збереження національної ідентичности та духове оновлення.

Зокрема, Собор сердечно вітає нові зусилля українського народу у відродженні своєї рідної Православної Церкви —

а) Собор уважає, що відбуття Всеукраїнського Православного Собору в Києві, 5 і 6 червня 1990 року й проголошення відродження Української Автокефальної Православної Церкви на рідних землях, очоленої Владикою Мстиславом, Первоієрархом Української Православної Церкви в США з титулом Патріярха Київського й всієї України, а з причини його відсутности, Містоблюстителем Київського Престола Владикою Іваном, Митрополитом Львівським і Галицьким є важливою подією у всенародному змаганні за відродження й усамостійнення Православної Церкви в Україні;

б) Собор з одушевленням вітає їх з всією Ієрархією, Духовенством, Монашеством та Боголюбивими вірними, які є згуртовані в церковних громадах, братствах і сестрицтвах й молить Господа Бога, щоб обдарував їх Своїм безмежним милосердям та щедротами;

в) Собор безмежно радіє з приводу відновлення українського православного церковного життя в Україні та висловлює сердечне побажання великих успіхів в збереженні українських стародавніх традицій й звичаїв богослужень і плеканні глибокої української православної побожности;

г) Собор глибоко вірить, що настане час, що Українська Православна Церква, як Церква автокефальна увійде в родину помісних Православних Церков, як вітка Єдиного Виноградника Христа Господа.

Українська Православна Церква в Канаді заявляє свою готовість прийти з потрібною допомогою в розбудові українського православного церковно-релігійного життя в міру доступних можливостей сучасного відродження в Україні.

З резолюцій 18-го Собору Української Православної Церкви в Канаді від 2-го до 8-го липня 1990 р.

Духовенство і делеґати 18-го Собору

НАРАДИ ПЛЕНУМУ СПІЛКИ ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНИ

П'ятдесят років тому створено було в Україні Спілку Письменників, завданням якої було впливати на літературний процес, щоб він виконував потрібне завдання для влади. Але ми є свідками, коли повіяв свіжий вітер, і українські письменники стали ініціяторами багатьох дій, які спрямували їх головним чином у напрямі:

— Боротьби за державний статус української мови,
— за повернення в літературу тих багатьох авторів, що були жертвами сталінщини й застою,
— за консолідацію усіх сил українства,
— за розв'язання екологічних проблем.

У вступному слові на відкритті перший секретар Спілки Письменників України Юрій Мушкетик схарактеризував дотеперішню діяльність письменника, яка була оспівуванням дійсности, що вела до руїни.

Володимир Яворівський народний депутат СРСР та України гостро без страху, пристрасно торкнувся болючого питання доповіді **„Українська література і остання спроба відродитися"**. Він питав — чи була б перебудова — відродження з попелу соціяльного, політичного ідеологічного, духового і національного життя, коли б не було творчости Василя Стуса, Василя Симоненка, Євгена Сверстюка та Івана Дзюби, якби не Олесь Гончар, Павло Загребельний, Ліна Костенко та Іван Драч, їхня талановита творчість, що вивела життя народу зі стану апатії?..

Згадуючи про демократичну перебудову Яворівський, пояснював, що в минулому України демократизм був тоді, коли інші народи ще слова „демократія" не знали, що українці обирали гетьмана прямим голосуванням. І щоб ми могли були осягнути, — запитував доповідач — коли б розумно й спокійно могли були будуватися три з половиною століття!

Чорнобиль — його біль і тривога збудили нас — болів він — ми побачили храми наші зруйнованими, штучні моря на Дніпрі, а на чорнобильському ренгені смертельне хворе тіло України, і смертельно хвору її душу.

А після цього пригадав, що письменники, як діти свого народу рік тому проголосували за Народний рух України, за перебудову. Він вичислив усі контроверсії з життя України: має вона ліси, степ, а не має паперу, має жорстоко забутих письменників, які повинні працювати на наше духове розкріпачення (росіяни давно зробили плян видань („Русского зарубежья"), а ми забули, тупцюємо на місці. А маємо ж Григорія Костюка, Василя Барку, Святослава Гординського, історика Іллю Борщака, філософа Дмитра Чижевського, політолога Вячеслава Липинського, — все мудре і геніяльне, хай і спірне в чомусь, але витворене українськими умами, повинно працювати на наше духове відродження, бо ж важко навіть уявити скільки наша література втратила в добу сталінщини.

Про це доповідав Микола Жулинський — заступник директора Інституту літератури ім. Т. Шевченка. Були арешти „ворогів народу" — скільки ж їх не повернулося з тюрем і таборів, скільки книг було вилучено з обігу, з ужитку: згадати б хоч кілька — М. Грушевський, В. Винниченко, М. Возняк, Г. Хоткевич, М. Хвильовий, М. Куліш, Ю. Яновський, В. Сосюра — не перелічити книг, над якими були судилища, хоч у них крилося багатство людського духа.

Чергова спів-доповідь „Українська література і світ" Володимира Дроб'язка — начальника Українського республіканського агенства з авторських прав (УРААП). Це аґенство уклало вже 895 контрактів на 8,5 тисяч творів українських авторів, — а це більше, ніж за весь повоєнний час. До багатьох країн світу йдуть твори О. Гончара, П. Загребельного, Л. Костенко, Є. Гуцала, А. Дімарова, І. Драча та багатьох інших. Але самостійність УРААП покищо юридична, а не фінансова. Значна частина валюти йде в Москву. Українська книжка починає виходити на прямі зв'язки з своїми партнерами. Треба створити культурний центр „Україна-Всесвіт", щоб поширити зв'язки з українською діяспорою, щоб можна було вести Київські Міжнародні книжкові ярмарки.

Продовженням цих проблем була доповідь критика Вячеслава Брюховецького. Він ділився роздумами про значення української книги в житті українців у США. Турбує його те, що в бібліотеці університету зустрів він тенденційну працю історика Ю. Римаренка про український буржуазний націоналізм, а поруч — цікаву книгу про українську діяспору в США, з якої він довідався, що за рівнем освіти вона займає друге місце в країні серед національних меншин. Отже, не завжди кращі здобутки з України потрапля-

(Продовження на ст. 11)

ЯКА БУЛА Б ТВОРЧІСТЬ ВАСИЛЯ СИМОНЕНКА ТЕПЕР?

Появився в „Літературній Україні" 1988 року, 24 березня вірш Симоненка звідки є подані вгорі рядки! п.н. „Поет", створений 21-річним студентом факультету журналістики. Про що ж мова у цій поезії? Про той час, коли молоде покоління в Україні, будилося до служби батьківщині, а йому прислужники влади „покірні холуї" стріляли в груди на дуелі, і мов псів тримали в закутку холодному, тісному. Коли ж закидали молодь у віддалені краї й пропонували легкі заробітки, вона не корилася „ніколи і нікому".

Аналізуючи рукописний зошит В. Симоненка, з поезіями „Лебеді материнства" з назвою збірки „Тиша і грім" дослідники текстів, простежуючи „біографію" окремих творів, реставруючи цензурні втручання, стверджують, що є в друкованих творах поета багато помилок, що Симоненко писав багато ще до 1960 років, в часі від 27 лютого до 27 червня 1962 року була готова до друку збірка новель. Мабуть поїздка до Львова Симоненка була пов'язана з цією збіркою, бо у цій прозовій збірці появився вірш „Український лев". Сьогодні ми чуємо слова цієї поезії у пісні Віктора Морозова з ансамблю „Не журись". Коли читаємо слова „Є міста ренеґати, є просто байстрята, Є леви, що мурликають, наче коти вони „Божевільно байдуже облизують грати і пишаються з власної сліпоти". А до Львова Симоненко прийшов із захопленням сина, щоб у його серце хлюпнула крапля левиної сили. Захоплення сина „східняка" Львовом помітне навіть у тому, що він використав у вірші західні „засмічення" мови.

Серед прозових творів Симоненка є недрукована оповідання „Огидач" — неологізм, що його так пояснюють дослідники" той, що викликає огиду" й одночас „той, що огиджує когось". Є ще в рукописах інші прозові твори. Всі вони написані за три доби від 27 лютого до 1 березня 1962. І хоч ці твори недошліфовані, у них ще є сліди учнівства, але доповнюють вони коло зацікавлень і вподобань автора, вносять нові нюанси до зрозуміння доби, в якій жив і творив Василь Симоненко.

Відповідаючи на питання у заголовку статті, відповісти можемо, що тепер Симоненкова творчість могла б внести те все багатство своєї духовости і таланту. Поет був би, напевне, у

перших лавах перебудовників безсумніву у його творчості ми почули б переливи тиші і грому, порушення мертвеччини страху, весняного оновлення життя, візію обнови й воскресіння та розквіту всіх приспаних сил народу.

Уляна Пелех
за статтею Анатолія Ткаченка
„Україна" ч. 1, 1990

ПОЕТ

Я жив не раз, хоч не в одній оправі,
Вмирав не раз і знову воскресав,
Серцями людськими, мов каменем кресав,
Втопивши біль у віковій заграві.

Тоді як ви плелися невеселі
Опутані кайданами в катівні, —
Мартинови під ваші сни наївні
Мені стріляли в груди на дуелі.

Я не вмирав. На прив'язі міцному
Мене, мов пса, покірні холуї
Тримали в закутку холодному, тісному,

Закинувши в віддалені краї.
Та не піддавшись зарібку легкому,
Я не прислужував ніколи і нікому.

Я

Не знаю ким — дияволом, чи Богом —
Дано мені покликання сумне:
Любити все прекрасне і земне
І говорити правду всім бульдогам.

А часто хочеться закрити очі кляті,
Забути все і в затишку глухім
Кубельце звити, завести свій дім
Щасливим бути, як дурак на святі.

Та тільки серце, серце ненавмисне
Пекучим болем душу мені стисне
І відчаєм її наповнить вщерть.

І шепче хтось (можливо совість власна):
Не йди туди, дорога то нещасна,
То не життя, то смерть.

———————

МЕЖА

Давить душу це осіннє слово,
То ж не дивно, що самі собі
Ми пускаєм кулі часом в голови,
Закусивши зойки на губі.

Шлях у всіх кінчається труною,
Кожному призначена межа,
Де порветься тихою струною
Муками натягнута душа.

———————

ЧЕКАННЯ

Мерехтять у тумані огні,
Впали роси на заспані трави...
Ти прийди, усміхнися мені,
Ластів'ятко моє кучеряве.

Тихо вечір тумани пряде,
І не чути й не видно нікого,
Лиш чекання моє молоде
Одиноко стоїть край дороги.

У весняному сумі ночей
Я чекаю тебе, моя мила,
Щоби полум'ям синіх очей
Ти тривогу мою погасила.

ЯКИМ БУТИ КАНЕВУ?

Довго, бо вже за вісім місяців проголошено було три постанови Уряду УРСР про припинення промислового будівництва на лівому березі Дніпра в районі м. Канева. Виглядало б, що небезпека минула, проблему вирішено. Але в дальших рядках постанови, мова про те, що на тому самому лівому березі Дніпра має будуватися велетенський виробничий корпус „для розміщення цехів об'єднання Закордоненергобуд, а також потужної промислової котельні".

Супроти такого „полагодження" справи змушені були Український Фонд Культури, Українське товариство охорони пам'яток історії та культури і Канівський державний музей-заповідник імені Т. Шевченка у березні цього року звернутися з відкритим листом до голови Ради Міністрів УРСР В. Масола, називаючи будову промислового об'єкту напроти Канева незаконним. Протестували проти цього усі творчі спілки та товариства України, Академія Наук УРСР..., Міністерство культури СРСР рішуче заперечило таке будівництво, була ж і постанова Секретаріяту ЦК Компартії України, яка зобов'язувала Уряд республіки віддалити промислову зону від заповідних місць. В листі подано протести проти згаданого будівництва не тільки згаданих установ України, але протести громадянства республіки, які подали їх у книзі Канівського музею імені Т. Шевченка. Є там записи туристів із США, видатний російський письменник В. Астаф'єв болів над станом загибелі нашої культури та її творців-мучеників, „нехай буде святість у душах усіх, хто ступає на цю землю" — такий кінець довшого запису цього письменника.

Автор записів і у відкритому листі до Голови Ради Міністрів УРСР В. Масолу є вимога „негайно припинити всі види будівель у зоні Шевченківського заповідника та демонтувати розпочате тут будівництво"...

Після цього була зустріч письменників Д. Павличка, І. Драча, В. Масола з керівниками міста й району з працівниками об'єднання „Закордоненергбуд", постановлено, що будівництво це негайно припиниться, а об'єкти його (на суму близько 3 мільйони карбованців) будуть перенесені на правий берег Славути. Будуть також укріплені береги, будівництво окремих соціяльно-культурних об'єктів у місті Каневі, яке є містом туризму, історико-культурним центром.

На це призначено 7 мільйонів карбованців.

У.П.

У КИЄВІ БУДУТЬ БУДУВАТИ НОВИЙ ХРАМ

Релігійні мешканці Києва, святкуючи 1000-ліття Хрещення України, постановили збудувати на лівому боці Дніпра, де проживає понад мільйон населення, нову церкву, щоб вона була на пам'ятку святкування великої події.

Почалися заходи — здобути дозвіл на будову, але людям відмовляли, під різними причинами, відсилали з однієї інстанції до іншої. Але сталося „чудо"! До Києва прибув хор православної церкви з міста Тампере у Фінляндії. Кияни познайомившись із співаками, поділились своїми планами про старання збудувати Храм і то на площі радянсько-фінської дружби, а при цій нагоді виявилось, що й у Тампере церква побудована у парку фінсько-радянської дружби. Такий збіг обставин сприйняли християни з обох міст, як символ скріплення зв'язків не тільки між церквами, містами, але й народами обох держав.

Автор допису — О. Вадзинський намагався вгадати, що більше допомогло справі — чи наполегливість киян — членів громади, чи покровительство Архангела Михаїла, ім'я якого громада вирішила надати своєму Храмові, бо ж саме Архангел Михаїл є покровителем Києва з часів Хрещення Руси-України, у гербі міста Києва до 1917 року є постать Архангела Михаїла.

Новина про Дарницю стала відома у всій Україні. Відомо ж, що громада з Дарниці організувала товариство „Милосердя", а духовним опікуном його є протоієрей Михайло Бойко. Члени цього товариства опікуються старими людьми — самотніми та збиралися разом для спільних розмов і праці. Як правило в розмовах їхніх були релігійні теми, потреба посту, релігійних свят — словом морально-етичні теми.

Протоієрей Михайло Бойко знайшов контакт з сиротами, що опинились у сирітському будинку при живих батьках.

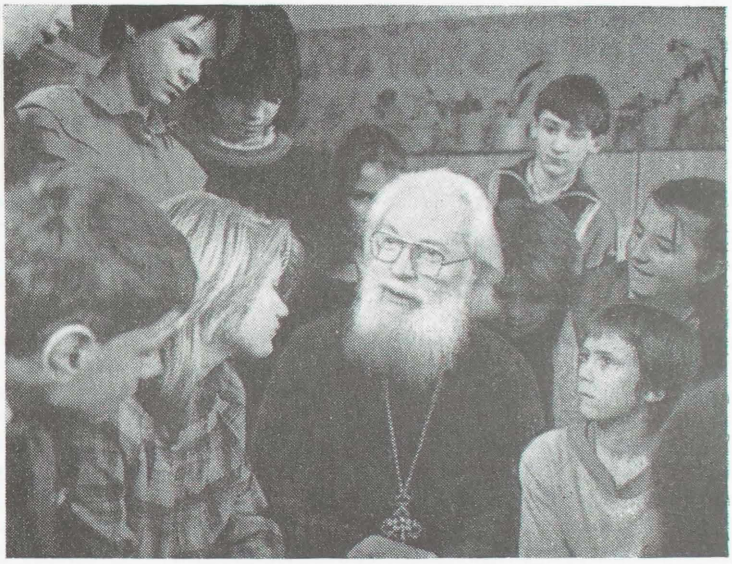

Протоієрей Михайло Бойко серед дітей в дитячому будинку-інтернаті ч. 12 у Києві. Ці діти перебувають у сирітському будинку, хоч їхні батьки живі. Та вони знайшли близький контакт з своїм духовним опікуном.

Громада згодом добилась дозволу на будову Храму, крім харитативної діяльности, почалася збірка на будову церкви. Храм має бути на 2,5-3 тисячі людей, буде це духовний центр з бібліотекою, читальнею, недільною школою тощо.

Митрополит Київський і Галицький Філарет благословив задум киян і члени громади забираються будувати найперше капличку у пам'ять тих, що стали жертвою чорнобильської трагедії. Вже цього року вони плянують у збудованій капличці відбувати панахиди і молебні. Справою будови Храму зацікавлені не тільки кияни, але й інші мешканці України.

Буде споруджений у формі хреста пам'ятник святкування 1000-ліття Хрещення Руси-України. До цього діла горнуться все більше і більше людей, офірують допомогу матеріяльну й свою працю у різних формах.

Кінчить автор допис такими словами: „Отже, Храм буде, а значить і хліб буде, і радість і відродження на землі України, бо все починається з відродження душі, з відродження Храму..."

Вістка про будову нового Храму була сенсацією. Бо ж за 73 роки радянської влади церкви руйновано, а тепер стало можливим і таке диво. Чим це пояснити?.. Чи нема в тому якоїсь глибшої таємниці? Якоїсь політики, яка виявляється зміною відношення естаблішменту до УАПЦ, про це є згадки у пресі діяспори.

За „Вістями з України" ч. 23 травень 1990 р., подала **У.П.**

ГРИГОРІЙ СКОВОРОДА (1722 — 1794)

Григорій Сковорода народився в Чорнухах на Полтавщині, в сім'ї, що походила з старого козацького роду. Батько його побував на Січі. В родині часто гостили бандуристи. Співали пісні про козаків і про недолю України після зламання царем прав України. Григорій став студентом Києво-Могилянської Академії 1738 року.

В тому часі у цій школі вчилися найзбідніші юнаки з Болгарії, Польщі, Сербії та Румунії. Навчалися там клясичних мов, літератури та богословських предметів. Вже з перебування в Академії Сковорода виявляв велике зацікавлення релігійним життям України.

Вчився Сковорода в Академії від **1738 до 1742 року.** Після того на два роки забрали його до царської капелі в Петербурзі. Згодом повернувся до Академії й студіював у ній до 1750 року. В тому часі побував в Угорщині, у Відні, Пряшеві та в інших містах Австро-Угорщини. Повернувшись в Україну, покинув учителювання і почав свою мандрівку. В лютому 1772 він поїхав до Франції й оглядав різні міста, побував у Швайцарії. Тоді познайомився з багатьома вченими, Вернувшись в Україну, Сковорода з торбиною за плечима, з палицею в руці і сопілкою за поясом мандрував по Україні, навчаючи своїх вибраних студентів та пишучи свої твори.

Завжди опівночі щиро й довго молився до схід сонця. З ним часто перебували його учні та звеличники його таланту, але він був самітним, без родини, без рідні. Козаки й народ його шанували, про нього в народі ходили різні перекази.

Смерть свою він передбачував, знав наперед і до неї приготовлявся. І Срезневський розповідає про цю його підготовку до смерти. Сковорода, прибувши до маєтку одного зі своїх студентів, після лекції вийшов у сад і викопав собі могилу під деревом, помився, вбрався в чисту білизну, помолився Богу й незабаром віддав Богові душу. Це сталося 24. 10. 1794 року. Казав на своїй могилі поставити хрест з написом: **„СВІТ МЕНЕ ЛОВИВ, АЛЕ НЕ ЗЛОВИВ".**

Ці слова мають глибокий філософський сенс. Його велика філософська творчість ще й досі докладно не досліджена, хоч багато-багато різні дослідники вже написали про неї.

В основу філософії Сковороди лягли хри-

Село Чорнухи. Садиба Г. С. Сковороди.

стиянський ідеалізм і символізм, основані на Святому Письмі Старого і Нового Завітів, на конструктивних мислях давніх і новіших мислителів. Про Біблію писав:

„Сія єсть премудрость Божія, сокровенна (збережена) во глибинах Біблії"

Його філософія — це філософія серця, яка вчить, що вся увага людини повинна бути звернена на мораль. Тому й треба **„пізнати себе"**, розвинути в собі вроджені таланти.

Сковорода написав низку філософських творів: **„Наркіз„, „Книга Асхань", „Кольцо"**, а також багато віршів, зібраних у книзі „Сад божественних пісень" та збірку байок п.н. **„Харківські байки".**

Він є останнім автором, що писав старою книжньою мовою. За його життя творів Сковороди не було видрукованих, їх поширювали люди в рукописах.

Сковорода вчив про макро і мікро-світ (загальний світ людства і внутрішній — малий світ кожної людини). Коли кожна людина дбатиме про свою душу й серце, тоді все людство буде моральне, одуховлене. Це теперішня філософія, що зветься **персоналізм** — досконалення самого себе.

Сковорода був зразком для інших, своїм

життям вчив, як осягнути досконаліть, не можна говорити одне, а робити друге.

Творчість Сковороди мала і має велике значення і великий вплив на життя і спосіб думання українців. Дуже багато авторів черпали з його творів, пишучи свої.

НАРАДИ ПЛЕНУМУ СПІЛКИ ...

ють за океан. Звернув він увагу на те, що українці в діяспорі з жадібністю читають „Літературну Україну", журнал „Слово і час", Люди просять хороших книжок (блискавично розійшлася книга Л. Костенко „Вибране", хоч кожна коштувала $20.00). — Відомо ж, що тільки левова частка з продажу її піде в Держкомвидав СРСР. А українці в США просять, щоб „Літературна Україна" відкрила в США свій власний рахунок.

Треба нам себе поважати, бути самостійними й що витворено в Україні, має належати її народові, „суверенітет — це ґарантія нашого майбутнього " — зазначує вчений.

Хвилювало письменників те, що І. Драча і Д. Павличка та іших письменників обвинуватив М. Равлюк у ренеґатстві за вихід з лав КПРС, М. Руденка та багатьох інших колись звинувачували у ренеґатсві за те, що живуть в інших країнах, хоч були до цього змушені. Всі годяться з тим, що від сталінської тюрми не повинно лишитись і цеглини.

Подано за статтею Людмили Навальної
(Вісті з України ч. 17)
Уляна Пелех

XXII КОНКУРС СФУЖО ім. МАРУСІ БЕК

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій проголошує літературний конкурс на оповідання. Тема: *Сучасність очима українки.*

Реченець надсилання творів — до кінця грудня 1990 року. Нагороджені оповідання будуть друковані в „Українці в світі".

Учасниці конкурсу мають надіслати три копії твору, підписані псевдонімом, на адресу:

World Federation
of Ukrainian Women's Organizations
278 Bathurst Street
Toronto, Ontario M5T 2S3

Справжнє ім'я треба залучити в окремій запечатаній коверті.

Члени жюрі: С. Кузьменко, Т. Горохович і Я. Зорич.

Запрошуємо до участи наших сестер в Україні.

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

■ **Волинський краєзнавчий музей у Луцьку** збагатився історичної цінности мистецькими експонатами, що їх працівники митної служби вилучили у подорожніх, які намагалися їх вивезти з України без дозволу. Це ікони, як це подають „Вісті з України" ч. 24 з червня 1990 р., велика вартість їх для музею. Тому й назва їх у музеї „Врятовані шедеври".

■ **Товариство Української Культури „Славутич" у Москві** організує культурологічний рейд „Дзвін" з 4 липня до 23 серпня ц.р.

Головна ідея його — це єднання всіх українців і всіх українських земель, скріплення національної свідомости й громадської активности, плекання взаємного розуміння і зв'язку між українцями у світі, а поруч з тим познайомлення з історією, культурою країни, поглиблення екологічної свідомости населення, історії, мови, культури.

До участи запрошено представників творчої та наукової інтеліґенції, студентсво, громадські організації, що не байдужі до минулого, сучасного та майбутнього України.

Похід відбуватиметься етапами і охопить всі області України. До походу можна приєднатися на будь-якому етапі. Буде нагода учасникам походу зустрітися з населенням, обмінятися думками, пізнати екологічні проблеми, побачити пам'ятки культури та природи України, історичні місця (відновлення могил тощо), висадження алеї національного відродження. Будуть організовані виставки, концерти, розпродажі книжок.

„Дзвін" — 90 завершиться в Каневі 23 серпня, де відбудеться Всеукраїнське свято молоді, яке продовжуватиметься на Сорочинському ярмарку.

В оголошені про цей рейд подані назви обласних організацій, які готові до співпраці: УТОПІК, Держком-природи, відділ культури, подані й координатори походу в Москві: Мойсеєнко Ірина Павлівна, (442-73-66), Жовніренко Павло Григорович (119619, Москва-619, вул. 1 Карпатська 26), Сиротинський Олег Іванович, (дом. тел. 327-62-53).

■ **В околиці Луганська в Сучій Балці вирішили побудувати кооперативні ґаражі.** Під час земельних робіт натрапили на масове захоронення жертв сталінських репресій.

Члени місцевого відділу „Меморіялу" в Луганську подали, що в околицях цього міста існує одинадцять місць, в яких кати НКВС розстрілювали безневинних людей.

■ **У Києві відбулося засідання ініціятивної групи** для створення Народної (Демократичної) партії України. Схвалено проєкт маніфесту нової партії. Головою підготовчого комітету Установчого з'їзду її обрано Дмитра Павличка.

■ **Скульптура Олександра Архипенка в Києві** Артист Вирста — відомий колекціонер, музикознавець, бібліофіл, професор Сорбонни в Парижі має часті нагоди зустрічатися з мистцями з України в Парижі. Але зустрічі ці були також нагодою для передачі дечого з українського мистецтва до Києва. І так в Україні зберігаються етюди українців Грищенка й Хмелюка, а також поповнилася ця експозиція скульптурою Кобзаря Архипенка, виконана в реалістичній манері. Не назвав її директор музею, заслужений діяч мистецтва в Україні, Михайло Романишин, дарунком, а необхідністю. Те, що досі не було творів О. Архипенка в Україні назвав їх бідою нашою, бо Україна народила славного мистця, який без перебільшення рухав мистецтво по непройдених шляхах, що став славним у світі, але невідомим в Україні.

Завдяки Аристидові Вирсті повернення мистецтва Архипенка на батьківщину стало дійсністю. При цьому М. Романишин застерігається, що мистецтво навіть з яскраво вираженими національними ознаками, є явищем загальнолюдським. І нація, що не має жодної роботи мистця, якого вона породила, це величезна духова втрата.

При цій нагоді авторці цих рядків пригадалася подія в Торонті, коли студенти приготовили з нагоди гостини в домі любителів мистецтва Надії і Антона Івахнюків альбом з ілюстраціями скульптур Архипенка в дарунку для Львівського музею, тодішній його директор відмовився прийняти, мовляв, альбом непотрібний, бо „народ такого мистецтва не сприймає"...

☞

ПОЗНАЙОМТЕСЬ З НОВОЮ РЕДАКТОРКОЮ „ПРОМЕНЯ"

З початком м. жовтня ц.р. працю журналу „Промінь" обійме пані Олена Гринь, членка Союзу Українок Канади — останньо з відділу ім. Людмили Старицької Черняхівської в Торонті, тепер — відділу ім. Лесі Українки при Катедрі Пресв. Тройці у Вінніпезі.

Пані Олена Гринь народилася в Україні в родині о. Юрія Плешука, священика УАПЦ. Перед війною закінчила середню школу в Києві. Разом з батьками залишила Київ 1943 року. Після скитань по Німеччині в 1949 році приїхала до Канади, завдяки стараннням Української Греко-Православної Церкви, яка спровадила батьків до Канади.

В Торонті, в 1950 році організувалась нова парафія ім. Св. Андрея і батько Олени о. Юрій, після одного року був назначений парохом церкви Св. Андрея в Торонто-Захід. В лютому 1952 року о. Юрій помер на інфаркт серця. Олена з мамою вдовою лишилась парафіянкою цієї церкви аж до приїзду до Вінніпеґу в 1989 році. Пані Олена разом з мамою вчителювали в українській

Олена Гринь

і недільній школах. В 1969 році померла мама пані Олени, яка допомагала їй у вихованні дітей.

До Союзу Українок Канади вступила в 1950 році у відділі тоді ще молодих жінок „Тризуб" при катедрі Св. Володимира в Торонті. Два рази була секретаркою того відділу. Коли відділ розв'язався, з частиною членок вступила до Жіночого Товариства при Інституті ім. Св. Володимира і була головою того Товариства впродовж трьох років. З часом працю Товариства перебрали молодші жінки і студенти Інституту.

По цім пані Олена, вже як пані Гринь, разом зі своїм чоловіком Миколою Гринем, який був тоді головою громади Св. Андрея в Торонто-Захід організували відділ Союзу Українок Канади ім. Людмили Старицької Черняхівської. В цьому відділі пані Гринь працювала культурно-освітнім референтом.

Одружилась пані Олена в 1952 році з Миколою Гринем. Виховали вони троє дітей, сина і дві доні. Всі діти мають вищу освіту. Двоє з них працює при університеті. Старша дочка викладачем української мови при Манітобському університеті, син в інженерії при університеті в Торонті. Чоловік пані Олени Микола Гринь працює в редакції церковного журналу „Вісник".

На запрошення Централі Союзу Українок Канади і в порозумінні з редакторкою журналу „Промінь", пані Гринь погодилась працювати в редакції журналу.

За Комітет референтури „Променя" —
Єлисавета Білич, рефер.

■ „Мусимо рятувати цих дітей!" — сказав Анатолій Артеменко, лектор Київської політехніки і голова Комісії п.н. „Діти Чорнобиля" при РУХ-ві під час інтерв'ю з нагоди Інтернаціонального Дня Дітей, поданого у „Вістях з України". Заявив він, що уряд УРСР не виявив конкретних заходів, щоб рятувати дітей, потерпілих від Чорнобильської катастрофи.

Відомо, що близько 20 відсотків дітей з Полісся в Київському районі загрожені раком. Ситуація така ж у віддалі 30 км довкола місця нуклеарної катастрофи. Багато дітей мають різні недуги й невідомо, що станеться з ними за рік.

Виявили в цій ситуації заходи допомогти дітям, українці Канади, США, Австралії та інших країн, які надсилають вітаміни, ліки, медичне приладдя, організують можливість медичної допомоги дітям, потерпілим від радіяції. Антираковий забіг для одної дитини коштує від 60 до 120 тисяч американських долярів, тож можна уявити розмір зусиль наших приятелів з інших країн, які виявляють стільки доброї волі нам допомагати.

Анатолій Артеменко сказав, що незадовго групи наших дітей поїдуть до Франції і Західньої Німеччини на лікування, і є надія, що це врятує життя хоч би сподіваній кількості дітей.

Т. Горохович

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ ІВАНА БОДНАРЧУКА

В Маямі Біч на Фльориді в ЗСА, в часі поопераційного видужування, у п'ятницю, 4-го травня помер на 76-му році життя Іван Боднарчук, відомий український канадський педагог та письменник.

Іван Боднарчук, син Городенської землі, народився 21-го грудня 1914 року в селі Чернятин. Середню школу започаткував у гімназії „Рідна Школа" ім. Тараса Шевченка в Городенці, однак у вищих клясах мусів перервати навчання, щоб згодом доповнити його екстерними курсами. При цьому цікавився він теж дириґентурою і це йому допомогло стати вже в юнацьких роках дириґентом і режисером в системі організації молоді „Каменярі". Майже ввесь час до війни провів на громадській праці в Косівському повіті, поглиблюючи дальше свої студії заочно в УТГІ.

В часі Другої світової війни перекваліфіковується виключно на педагогічну ділянку та заглиблюється в літературне життя. Саме тоді появляються його перші літературні спроби — оповідання та новелі. На еміґрації вже поважно анґажується в літературне життя та бере участь в літературних об'єднаннях МУР, „Слово", ОПДЛ.

Переселившись в Канаду, працював увесь час учителем рідних шкіл, а з доручення Централі КУК перейняв обов'язки шкільного дорадника й інспектора українського шкільництва. Тричі об'їхав Канаду, інспектуючи школи та створюючи стрункy систему навчання. З того часу він став інтенсивно працювати над шкільними підручниками, якими й досі користуються школи Канади, Америки, Бразилії. Був це час найкращого розвою українського шкільництва в Канаді. За свою працю покійний удостоївся Шевченківської медалі та грамоти Міністерства освіти.

Від 1978 року до останнього часу очолював Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді, яке діяло на цілу нашу діяспору. Крім інспектування українських шкіл, щодругий рік влаштовував учительські курси. Одночасно наполегливо працював над своїми творами, включаючись в активну працю „Слова", займаючи тут різні посади в управі. Брав також участь в редаґуванні збірників „Слово", а спеціяльно ділянкою стало його улюблене ОПДЛ.

Досі вийшли з друку такі літературні твори І. Боднарчука: „На перехресних шляхах", збірка оповідань з 1954 р., „Кладка" — дитячі новелі (1957), „Знайомі обличчя" — збірка оповідань (1961), „Друзі моїх днів" — збірка новель (1967), „Далекі обрії" — збірка оповідань (1968), „Покоління зійдуться" — повість (1974), перекладена на англійську мову в 1985 р. Сімдесяті і вісімдесяті роки дуже багаті на творчість Івана Боднарчука. В 1978 році появляється збірка оповідань „Замрячені ранки", а в 1979 р. репортажі з обстеження шкіл в Канаді. 1984 рік приносить збірку оповідань і новель „Заобрійні перегуки". В 1986 р. вийшла повість для молоді „У дорозі життя", яка була відзначена на конкурсі. Останньою працею, яка появилася друком, була повість „Розквітлі сузір'я" (1987). На черзі була п'єса з життя УПА, яку автор здав до друку ще перед своєю хворобою. Залишились до друку збірка оповідань для дорослих та збірка оповідань для дітей і молоді.

Іван Боднарчук належав до творчих талантів. Своєю педагогічною працею та літературним пером унапрямлював духовні шляхи діяспорної спільноти. Тому то несподівана смерть задала його родині та українській спільноті болючого удару.

Українська Вільна Академія Наук в Канаді, доцінюючи поважний вклад Івана Боднарчука в розбудову української культури, одноголосно обрала його в 1989 році своїм членом.

М. Мар

VISIT FROM A FOREIGN CORRESPONDENT — UKRAINE

Valentina Smirnova, head of the foreign department,
Rabochaya Gazeta, Kiev, Ukraine

Valentina Smirnova is here in Alberta on an exchange through the Calgary Herald. She arrived in Calgary three weeks ago and then was sent to Edmonton, as she wanted to observe how the Ukrainian community operated and especially, to visit the Ukrainian bilingual schools in Edmonton.

She was able to visit Delwood Public School, St. Kevin Jr. High School, and St. Matthew Catholic School.

The purpose Ms. Valentina had in wanting to see the schools was to observe how much Ukrainian was spoken in the classroom. She also wanted to speak with students first hand, as well as to teachers and principals. Ms. Valentina was delighted that she could converse with the students quite fluently in Ukrainian and was very impressed with the command of Ukrainian that some of the students had. The students then asked her to tell them about Kiev and what was going on in Ukraine. They asked many political questions in connection with Ukraine, which she answered quite freely.

One of the questions that Ms. Valentina asked the students was what they knew about "Kiev" and did they know exactly where the city was located. The answers were quite positive. She also indicated to them that American students have been coming over for exchanges and have also involved themselves in school twinning. Ms. Smirnova then asked students if they have started a student exchange or twinning. The students indicated that they have not and emphasized that they would like very much to participate in an actual student exchange and would definitely be interested in school twinning as this would be very educational. This was indicated by students from all schools visited.

Many questions were asked of Ms. Valentina by the students, but one particular question was constantly asked of her. "Will Ukraine eventually be free?" Ms. Smirnova answered this question quite freely and indicated that definitely the day would come when Ukraine would be totally free from Russian rule. That they were working towards this in Ukraine "slowly" as they want freedom and independence to last and felt it was unwise to move too rapidly. We were to have faith that definitely the Ukrainians in Ukraine are moving in that direction. Ms. Valentina indicated that there certainly was more freedom now than they ever had before.

The grade eight class at St. Kevin's Jr. High taught by Mrs. Lytwyn performed a drama for Ms. Smirnova in Ukrainian which she enjoyed very much.

A tour of the schools was also done. In Delwood, she visited every classroom, not only the Ukrainian programs, but also the English and French.

Ms. Smirnova was impressed with the freedom that the students enjoyed in the classrooms, by speaking when they needed to, getting up and getting what they needed, by just their clothes hanging in the hallways and not being stolen. Ms. Valentina stated that the classrooms in Ukraine were very rigid and disciplined. The students did not have any freedom as the students here and wore uniforms.

———————

POLTAVSHCHYNA
JULY 15 — AUGUST 26

The Ukrainian Museum of Canada, 910 Spadina Crescent East, Saskatoon, is pleased to present "Poltavshchyna", an exhibit from the Alberta Branch of the Ukrainian Museum of Canada, Edmonton, from July 15 to August 26.

The exhibit of artifacts from the Poltavshchyna region of Ukraine consists of costumes, kylymy (tapestries), rushnyky (ritual cloths), additional examples of embroidery and weaving, riz'ba (wood carving) and ceramics. The exhibit illustrates colors and designs in various forms of folk art that are typical to Poltavshchyna, a region located in eastern Ukraine. Visitors to the Museum will be able to compare and contrast artifacts in this temporary exhibit with the collection in the Permanent Gallery, the majority of which come from regions in western Ukraine.

For further information contact:

Rose Marie Fedorak
Curator

THE ARAL SEA

An Ecological Chornobyl

The Ukrainian Voice, January 22, 1990, carried a news item, entitled "Dying Aral Sea Now Split in Two." It went on to say that water levels in the Aral Sea have fallen so far that it is now divided by a strip of dry land into two smaller bodies of water and the sea will disappear completely by the year 2010 if nothing is done.

Before 1950, the Aral Sea was described as the fourth largest inland sea of the world. It was oval-shaped, 435 km. long, 280 km. wide and located about 280 km. east of the Caspian Sea between the Kazakh Republic on the north and the Uzbek Republic on the south. It was not very deep, averaging about 17 metres. Russian steamships and the flat-bottomed boats of the Kirghiz used it to ply between its two ports, Aralsk at the northern tip and Muynak at the southern end. Many islands dotted it and in ancient times it was known as the Sea of Islands.

Only two important rivers drain into the Aral, The Syr Darya and the Amu Darya, both having their sources in the southern mountain range which borders Afghanistan. The sea has no outflow, that is, no streams drain out of it. The sea level was maintained by the rivers flowing in and the little rain of the region and balanced by the evaporation of the surface.

The water was only slightly salty so the sea contained many fresh water fish. Fishing was an important occupation. Muskrats were abundant and the fur industry was a thriving business. The population of that region was about three million, mostly Muslim faith, and besides fishing, they carried on farming, growing many kinds of vegetables, including watermelon.

All this changed in the 1960s and 1970s when the authorities in USSR decided to expand the cotton and rice fields of Uzbekistan and other central Asian republics. These are the driest regions of the Soviet Union and the growing of cotton and rice requires large amounts of water. It resolved to divert the Syr Darya and the Amu Darya Rivers by means of canals and so provide irrigation systems to the desert areas.

During the planning of this major expansion of irrigation in the Aral Sea area, Soviet scientists warned of environmental damage. Their warnings were dismissed as trivial. Other scientists predicted that turning the two rivers from their natural course would reduce the size of the sea. But experts considered this a worthwhile tradeoff. A cubic metre of river water in an irrigation canal would bring more valuable foodstuffs than a cubic metre of water delivered to the Aral Sea. Some experts even argued that when the water receded from the shore, the bottom of the sea would become suitable for farming. That really was a pipe dream. As the sea shrank, enormous quantities of salts accumulated. The soil had no nutrients and no fresh water so no kind of vegetation would grow on the bottom of the Aral Sea.

So the diversion of Syr Darya and Amu Darya Rivers proceeded for irrigation systems in Uzbekistan, Tajikistan, Turkmenia and Kazakhstan.

The Karakumsky Kanal (Karakum Canal) is the longest irrigation canal in the USSR. It stretches 1400 kilometres westward from the Amu Darya River near its source in the southern mountains into the Kara Kum (Black Sands) Desert south of the Aral Sea and almost reaching the Caspian Sea at its southern end. It provides a navigable waterway and lakes and reservoirs along its route. It supplies water for cities and oil fields in the region and irrigates an area of 740,000 acres, allowing an increase in cotton and rice crops, in orchards and in the breeding of livestock.

Officials of the USSR point to the gains. The country has enough cotton for its needs and 40% of its rice. But critics point out that the cotton is of poor quality and that twenty years ago, rice cost 70 cents a kilo and now it is two rubles a kilogram.

Now it is three decades later and the Aral Sea has shrunk to a salty remnant. The volume of water has been reduced by 60% and the level has gone down 13 metres. The sea ports of Aralsk and Muynak are many kilometres from the shore. The exposed sea bed is a desert with tons of salt dust.

As the sea shrunk, 20 of its 24 native fish species disappeared. The few remaining fish canneries of the area can barely survive and have to import fish from the Atlantic and Pacific Oceans.

Strong winds from the south blow the accumulated salt and dust many kilometres away. Traces of Aral salt have been found on the shores of the Black Sea and as far away as the shores of the Arctic Ocean.

As the Syr Darya and Amu Darya Rivers began to have much less flow of water, native reeds and tall grasses disappeared, the harvest of muskrat skins is down and animals, such as wild boar, deer, and jackal and many birds are gone entirely.

The water table all around the Aral Sea has gone

down and the water has become salty, which causes a problem in the drinking water supply. People suffer from intestinal illnesses and some desert animals, which use the Aral Sea as a drinking source, have died from its increased salt content.

The climate has changed. Summers have become warmer, the winters colder, spring frosts later and fall frosts earlier. The growing season has shortened.

The scale of impacts on this large body of water in such a short time has alarmed the Soviets. They refer to it as one of the greatest ecological problems in our century and a dangerous experiment with nature.

The loss of the sea is a tragedy but some people think that sacrificing the sea for the cotton industry was justified.

But others disagree strongly and have harsh words to say about the way the water has been used. The main complaint is that water is wasted carelessly and without regard to consequences.

When the canals were being built, the engineers involved insisted that, because the land was flat and the waters of the river muddy, there was no need to line the canal beds with concrete. They also did not see the need to instal flumes, sloping channels to help convey water from a distance. These omissions resulted in much loss of water.

It is estimated that over the past ten years, 84 billion cubic metres of water have been used for irrigation. During the same time, a total of 100 billion cubic metres has seeped through the canal walls into the sand, discharged into closed lakes or evaporated. Water was wasted in other ways. In the lower reaches of the Syr Draya River, up to 55 cubic metres of water a year are used to irrigate one square metre of rice fields.

Desert soils require a great deal of fertilizer. Chemical insect and weed killers are used extensively. As the land becomes polluted with salts, chemical dumping and sewage, more water has been used.

The health of the people in the whole region has been affected. There are more infant deaths, cancer of the esophagus is widespread, much hepatitis and stomach disorders and a high concentration of salt in mothers' milk.

Scientists and economists are trying to evaluate the damage done to the Aral Basin. Experts in the USSR are beginning to believe that cotton fields must be reduced and people become a priority. They need health services and facilities to provide a pure water supply.

However, people who live by irrigation, do not want to give it up. They are applying great pressure on the Soviet authorities to have the northern rivers of Siberia diverted to provide inflow into the Aral Sea. But many scientists and Soviet national writers foresee severe economic, ecological and cultural damage in Siberia if the northern regions export water to the south.

The future of renewing the Aral Sea is not promising. "The lesson of Aral is just one more chance to reflect how recklessly we walk along the edge of the abyss."

Helen Raycheba
Edmonton

Sources:
[1]) Science, September 21, 1988
Published by the American Association for the Advancement of Science, Washington, D.C.

[2]) Soviet Life, August 1989, Washington, D.C.
Published monthly by the Embassy of USSR by a reciprocal agreement with the Government of USA. The magazine "America" is circulated in USSR.

Ukrainian Daughters' Cookbook 5th Anniversary 1984-1989

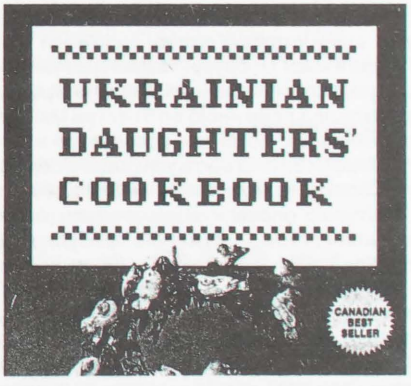

The Ukrainian Women's Association of Canada, Daughters of Ukraine Branch in Regina, Saskatchewan, recently celebrated the 5th Anniversary of the printing of its "Ukrainian Daughters' Cookbook". Planning for this project began in September, 1983, and the first printing of 5,000 books was completed in July, 1984. By September, 1989, six additional printings resulted in a total of 50,000 books.

This occasion was marked by a complimentary Parish Dinner sponsored by the Cookbook Committee. The menu featured delicious dishes chosen from the "Ukrainian Daughters' Cookbook."

We are forwarding a cheque for $100.00 for the "Promin" Publishing Fund.

ЖІНКА ВОЇН

З Божої волі, 2-го червня 1990 р. відійшла у вічність незламна патріотка — героїня визвольних змагань 1917-20-тих років, Марія Волосевич з роду Теріда, дружина св. пам. А. Волосевича, полковника армії УНР.

Учасниця проголошення Акту Четвертого Універсалу в Києві 22-го січня 1918 року. М. Волосевич є Лицар Ордену Залізного Хреста, Хреста С. Петлюри, Військового Хреста, учасниця Зимового Походу. Марія Волосевич перенесла тяжкий тиф, рятувала ранених вояків Армії УНР, перевозила хворих в запілля до лікарень, рівно ж працювала в штабі Дієвої Армії, повстанському штабі, була зв'язкова і розвідчиця при штабі УНР.

М. Волосевич, народилась 19-го серпня 1890 року у Варшаві — Польща, згодом вся родина переїхала в м. Крем'янець, там Марія Юстимівна вступила до гімназії, а згодом з мамою в 1915-им

Марія Волосевич

році евакувалась до Києва і там продовжувала науку.

В 1920-им році, в липні, Марія одружилась з Олександром Волосевичем. Коли ж неможливо було устояти перед ворожими, московсько-червоними силами, Армія УНР мусіла відступити за річку Збруч, Марія з чоловіком опинилися в таборі інтернованих вояків в Каліші — Польща, там народився їх одинокий син Павло.

За заслуги Марія Юстимівна, на церковно-громадсько-культурній праці, була відзначена почесним членством Союзу Українок, Т-ва Волинян і 5-ої Станиці УКРАЇНСЬКИХ ВОЯКІВ, довголітнім членом УНДС і ОПДЦ—УНР. М. Волосевич була одною з основниць Союзу Українок і довголітна голова в м. Крем'янці і членкиня Союзу Українок ім. Кн. Ольги, відділ в Торонто. Покійна була вірною ідеї Визволенню УКРАЇНИ.

Дня 6-го червня 1990 року в Катедрі Св. Володимира в Торонто, відправили Похоронну Службу Божу о. митр. П. Бублик, о. митр. Ф. Легенюк і о. П. Шадурський. Похована Марія на українському цвинтарі св. Володимира в Оквил, Онтаріо, з участю Ветеранів Українськи Армій з прапорами військових формацій, відспіванням „Видиш брате мій". Тризна відбулась в залі Культурного Осередку.

Схилімо голови перед світлою пам'яттю відданої доньки України. Її ім'я займе належне місце в Пантеоні тих, що присвятили себе відданому служінню великій ІДЕЇ: ВІЛЬНІЙ і НЕЗАЛЕЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ДЕРЖАВІ.

С. Степанюк

БЛ. П. ВОЛОДИМИР ІЩЕНКО

Св. п. Володимир Іщенко, упокоївся в Бозі дня 20-го жовтня 1988 р. у місті Вінніпезі проживши 84 роки.

Володимир уродився в місті Дніпропетровську в Україні, де прожив свої молоді літа. Був одружений, але підчас війни стратив рідню. Опинився в таборі переселенців в місті Інсбруку. Там же познайомився а опісля одружився зі Стефанією Заплатинською. Внедовзі переїзджає з дружиною до її сестри Маґдалени і Павла Жеребецьких, котрі уже поселилися в Канаді у містечку Вакав у Саск. Згодом уся родина переїзджає до міста Саскатуну. Тут покійний Володимир запізнався зі штукою оправлювання книжок (переплетництвом) і коли разом з дружиною прибули до Вінніпеґу відкрили свою переплетню книжок під назвою Кобзар Байндері.

Св. п. Володимир Іщенко був ввічливої і спокійної вдачі, свою працю любив і виконував дуже старанно. Останними роками спеціяльно працював над оправою Святих Евангелій, котрі постачали як православні так і католицькі священники, а навіть чужинці. Оправлені ним книжки пишаються в багатьох домах любителів книжки. Обоє, з жінкою Стефанією, котра померла 8 років піддержували українську пресу. Передплачували тижневики „Новий Шлях", „Український Голос", „Український Вісник" також журнали „Жіночий Світ" і „Промінь".

Після смерти жінки, Володимир продовжував працю доки міг. Злоров'я підірвали операції, так що за якийсь час став дуже слабий і дня 20-го жовтня 1988 р. відійшов від нас навіки.

Нехай цих кілька слів про покійного Володимира Іщенка буде китицею квітів на ще свіжу могилу.

Згідно з його бажанням доручено на прес-фонд журналу „Промінь" 100.00 дол.

ДЕКЛЯРАЦІЯ

громадян, про ґенофонд народу, його молодого покоління.

Українська ССР має право на відшкодування збитків, заподіяних екології України діями союзних органів.

VIII. КУЛЬТУРНИЙ РОЗВИТОК

Українська ССР самостійна у вирішенні питань науки, освіти, культурного і духовного розвитку української нації, ґарантує всім національностям, що проживають на території Республіки, право їх вільного національно-культурного розвитку.

Українська ССР забезпечує національно-культурне відродження українського народу, його історичної свідомости і традицій, національно-етнографічних особливостей, функціонування української мови у всіх сферах суспільного життя.

Українська ССР виявляє піклування про задоволення національно-культурних і мовних потреб українців, що проживають за межами Республіки.

Національні, культурні та історичні цінности на території Української ССР є виключно власністю народу Республіки.

Українська ССР має право на повернення у власність народу України національних, культурних та історичних цінностей, що знаходяться за межами Української ССР.

IX. ЗОВНІШНЯ І ВНУТРІШНЯ БЕЗПЕКА

Українська ССР має право на власні збройні сили.

Українська ССР має власні внутрішні війська та органи державної безпеки, підпорядковані Верховній Раді Української ССР.

Українська ССР визначає порядок проходження військової служби громадянами Республіки.

Громадяни Української ССР проходять дійсну військову службу, як правило, на території Республіки і не можуть використовуватись у військових цілях за її межами без згоди Верховної Ради Української ССР.

Українська ССР урочисто проголошує про свій намір стати в майбутньому постійно нейтральною державою, яка не бере участи у військових блоках і дотримується трьох неядерних принципів: не приймати, не виробляти і не набувати ядерної зброї.

X. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

Українська ССР, як суб'єкт міжнародного права, здійснює безпосередні зносини з іншими державами, укладає з ними договори, обмінюється дипломатичними, консульськими, торговельними представництвами, бере участь у діяльності міжнародних організацій в обсязі, необхідному для ефективного забезпечення національних інтересів Республіки у політичній, економічній, екологічній, інформаційній, науковій, технічній, культурній і спортовій сферах.

Українська ССР виступає рівноправним учасником міжнародного спілкування, активно сприяє зміцненню загального миру і міжнародної безпеки, безпосередньо бере участь у загальноєвропейському процесі та європейських структурах.

Українська ССР визнає перевагу загальнолюдських цінностей над клясовими, пріоритет загально-визнаних норм міжнародного права перед нормами внутрішньо-державного права.

* * *

Відносини Української ССР з іншими совєтськими республіками будуються на основі договорів, укладених на принципах рівноправности, взаємоповаги і невтручання у внутрішні справи.

Декларація є основою для нової Конституції, законів України і визначає позиції Республіки при укладанні міжнародних угод. Принципи Декларації про суверенітет України використовуються для укладання союзного договору.

Верховна рада УССР

За Декларацією 16-го липня голосувало 356 депутатів, проти — чотири, а 26 осіб не взяло участи в голосуванні.

Бажаю редакції „Променя" та всім працівникам кріпкого здоров'я та найкращих успіхів у майбутньому. Складаю скромну пожертву — $5.00.

З пошаною

О. Курилів
Содбури, Онт.

Пані Анна Креп'якевич, довголітня читачка „Променя" і провідна членка в Чиливек, Б.К. завітавши до редакції „Променя", особисто привітала Редакцію і склавши дар $50.00 з нагоди 30-ліття журналу побажала дальших успіхів журналові у його культурно-освітні та громадській праці.

Редакція

НАШИМ ДІТЯМ

КУЛЬБАБКА

Насінинка кульбабки потрапила на піддашшя входу в наш підїзд. І дуже тим засмутилася: піддашшя — шорстке, землі нема, одна потріскана толь! Ой, не вибратися нам із щілини!..

Унизу трави піднімають зелені стебла, дерева наливаються життєдайними земними соками... Невже ж вона загине?

— Вітрику, вітрику, поможи! — благає насінинка.

— Не можу потрапити в шпарку, — відповідає із сумом вітер.

— Сонечку, сонечку пригрій! — просить насінинка.

— Я пригрію, та чи допоможу тобі?

— Дощику, дощику, порятуй!

І дощик поспішив на поміч. Напоїв насінинку, ще й залишив у щілинці воду. А коли повертався вдруге до нашого будинку, пройшовся хмарою над полем, де трактори орали землю, здіймаючи над нею порошинки. Їх і принесли дощик з вітром для кульбабчиної насінинки.

Щедріше пригріло сонечко. І на піддашші розцвіла кульбабка. Вона була маленька й тоненька, але дуже мила й весела.

Коли низько над землею пропливали хмари, кульбабка видивляла свій дощик.

А коли в кульбабки з'явились насінинки із парашутиками, вона попросила вітер перенести їх на землю, в затишне місце, а сонечко і дощик — допомогти їм, як раніше допомагали вони їй...

Віра Багірова

Кость Вагилевич

КОТИК-ШКОЛЯР

Йде наш котик на торжок
І купує кожушок.

А до того ще й буквар
І говорить: — Я школяр!

Та на тім ще не кінець —
Він купив ще й олівець.

Зошитів купив аж п'ять,
Щоб було на чім писать.

Що ж тепер із цим робити?
Мусів торбу ще купити.

Поскладав школярський крам
І пішов до школи сам.

Котика ніхто не вів,
Він у першу лавку сів.

Пильно вчився вісім літ,
Виріс з нього вчений кіт.

СКАЖУ КАЗКУ

Скажу вам, діти, казку:
Приніс зайчик дров в'язку,
Поколов їх дрібненько,
Зварив кашку швиденько.
Кашка була солодка,
Мою казка коротка.

Я ВЖЕ НЕ МАЛЕНЬКА

„То маленька,
То мала..."
Не люблю такі слова!
Я біжу,
Біжу на ґанок.
Я гукаю: — хлопче Ранок!
Глянь, як хатку підмела!
Правда, я вже не мала?
Поспішаю за поріг —
Зустрічаю день в дворі.
— Дядю День, — кажу тиченко. —
Правда, я вже не маленька?
Як маленька, коли трішки
Вже й читати вмію
Книжки!

З ОКРУЖНОГО З'ЇЗДУ В РОБЛИН, МАНІТОБА

Провінційна Екзекутива Союзу Українок Канади на Манітобу скликала окружний з'їзд на 17-го червня, ц.р. в Роблин, Ман. З'їзд розпочато св. Літургією в церкві св. Івана Хрестителя. Службу Божу відправляв о. Богдан Демчук. Завдяки гарній погоді, участь в Богослуженнях брали гості і делеґати з Вінніпеґу, Давфину, Портедж ла Прері та місцеві громадяни. Співали ціла церква під проводом місцевих дяків — п-ство Юрій та Леонтина Піць.

Після Служби Божої членки Союзу взявши свої прапори підійшли на перед, коли правилась Панахида за спокій спочилих членок відділу, а решта членок тримали світло. По Службі Божій всі перейшли до церковної залі на спільний обід. Заля була гарно прибрана живими квітами, та виставкою ручних робіт, книжками та часописами — „Український Голос" та „Промінь". Провінційна голова разом з делеґатками внесли прапори на свої місця, о. Ю. Подтепа провів молитву, а о. Б. Демчук поблагословив страви, а після співу „За нами, сестри" почато обід. Окружна представниця пані Грицай з Давфину не могла прибути на З'їзд, тож голова місцевого відділу, добр. Оля Демчук керувала програмою. Вона представила головний стіл, а пані Анастазія Столярчук причіплювала слідуючим корсажі — пані Павліні Іґнаш, пані Феденюк, пані Проник, добр. Демчук і добр. Подтепі.

Тому що 17-го червня був День Батька, наше товариство вшанувало корсажом найстаршого і наймолодшого батька. Найстаршим батьком, в дійсності прадід , був п. Петро Горбай, а наймолодшим о. Юрій Подтепа, а „батько" громади настоятель о. Богдан Демчук. Добр. Демчук, як делегатка від місцевого відділу „Доньки України" зложила привіт і привітала учасників з'їзду та побажала успіхів. Отець Б. Демчук склав привіт і признання жіноцтву за їх невсипущу працю для нашої рідної Української Православної Церкви по всій Канаді, бо він повторив слова бл. п. Блаж. Митрополита Іларіона, „Як і колись на Україні, сестрицтва піклуються церквами, школами, бідними, хворими та всім іншим, чого вимагає від них сучасне життя." Отець настоятель також сказав про нормалізації стосунків нашої Церкви з Патріярхією Царгородською. Пан Олекса Курчак, голова церковної громади в Роблин, зложив привіт, подякував учасникам з'їзду за участь і дав признання жіноцтву за умілий провід. Пан Стефан Курчак, голова Роблинського Парафіяльного Округа, зложив привіт і подяку жіноцтву за смачний обід, побажав з'їздові найкращого успіху. Отець Ю. Подтепа зложив привіт від себе і від поновленого відділу ім. Ольги Басарабової в Росборн, яке начислює понад 35 членок і що праця успішно провадиться. Пані Марія Андрейчук склала привіт від відділу „Лесі Українки" в Давфині. Вона щиро привітала всіх учасників з'їзду, і між іншим дала признання відділові в Роблин за діяльність і побажала іспіхів в дальшій праці, та щоби мали на увазі, що на слідуючий

Вшанування двох почесних сестриць — Теклю Феденюк і Марію Проник. В середині на знимці Павліна Іґнаш голова Пров. Екзекутиви Спюзу Українок в Манітобі.

рік буде 100-річчя поселення українців в Канаді, та щоби приготовлялися до програми. Слідував привіт пані Теклі Тровської від відділу „Ольги Кобилянської" в Портедж ла Прері. По привітах панночка Олена Стиба, учениця Рідної Школи, відтанцювала український танець. Пані Анна Горбай, одна з перших членок відділу, була покликана представити двох членок, котрим вже сповнилося 25 років приналежности до С.У.К. при відділі ім. „Доньки України" в Роблин. Пані Горбай привітала всіх учасників з'їзду і сказала, що їй дуже приємно переповісти коротко заслуги наших почесних сестриць: пані Теклі Феденюк і пані Марії Проник. Голова Провінційної екзекутиви С.У.К., пані Іґнаш вручила їм грамоти Союзу. Всі присутні відспівали їм „На многії літа". Пані Марія Андрейчук представила головну доповідачку, голову Провінційної Екзекутиви пані Павліну Іґнаш.

Пані Іґнаш щиро привітала учасників з'їзду і зложила привіт від Провінційної Екзекутиви. Говорила про працю Екзекутиви обширно, згадуючи про журнал „Промінь", котрий цього року обходить своє 30-ліття існування, пояснила його завдання та закликала членок бути передплатницями та складати пожертви на фонд журнала. Також згадала нашу пресу як „Український Голос", „Вісник„ і „Промінь", щоб люди більше читали і складали пожертви на Фонд „Наталі Кобринської", так щоби Союз міг видавати більше книжок з цього фонду. Шановна бесідниця заохочувала молодших ставати в ряди С.У.К. Просила щоби якнайбільше членок брали участь в Провінційнім з'їзді,

Делеґатки окружного з'їзду Союзу Українок Канади в Роблін, Ман.

котрий відбудеться на 28-го до 30-го вересня ц.р., під гаслом „На порозі другого століття поселення українців в Канаді".

Слідувало слово пані Елисавети Білич. Вона привітала учасників з'їзду і пояснила завдання Провінційної Екзекутиви С.У.К. і справу пожертв на організаційний і стипендійний фонди та дала заклик до пожертви. На організаційний фонд збірка принесла $245.00 а на стипендійний фонд $55.00. За пожертви пані Білич зложила подяку.

Відтак пан Ф. Тесарський зложив привіт від Т.У.С. і управи часопису „Український Голос". Він пригадав 80-ий ювілей „Українського Голосу" і просив щоби передплачували часопис. Також дав зазив до організування відділу Товариства Православних Українців Канади у Роблин, Манітоба. Предсідниця подякувала пану Тесарському за його промову.

На закінчення програми предсідниця, добр. Оля Демчук, зложила подяку нашим гостям з Вінніпеґу — голові Пров. Екзекутиви — пані Іґнаш, Пані Білич і панові Тесарському та пані Савелі Якимішин. Зложила подяку пані Павліні Буґері за виставлення речей на виставку, котрі прикрасили наш з'їзд. Також зложила подяку всім присутнім за участь у з'їзді. Присутні відспівали пісню „Де згода в родині" і славень „Ще не вмерла Україна". Після закінчення з'їзду товариство С.У.К., „Доньки України" частувало присутніх перекускою. Прощаючи всіх в щасливу дорогу домів, наше жіноче товариство відчуло вдячність, що цей окружний з'їзд своєю програмою та виставкою часописів і додав нам того багатства та лишив враження, яка багата наша українська культура і що ми повинні її плекати.

Анна Горбай *Олена Клемецька*
секретарки з'їзду

Збірка на Організаційний Фонд С.У.К.

$100.00 — Відділ „Доньки України" в Роблин
20.00 — Відділ Лесі Українки в Давфин; Петро і Анна Горбай — Роблин
10.00 — Павліна Іґнаш — Вінніпеґ; Марія Швайківська — Роблин; Олена Клемецька — Роблин; Павліна Буґера — Роблин, Марія Білоус — Давфин; пані Біґун.
5.00 — Пані Е. Білич — Вінніпеґ; Марія Андрейчук — Давфин; — Марія Проник — Роблин

Разом: $245.00

Збірка на Стипендійний Фонд С.У.К.

25.00 — о. і добр. Демчук — Роблин
10.00 — Павліна Іґнаш - Вінніпеґ; Стефан і Павліна Курчак — Роблин; Олена Клемецька - Роблин

Разом: $55.00

ВІДДІЛ ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ВАДІНА, САКАЧЕВАН

Річні збори відділу відбулися 10-го грудня в залі під церквою о годині 2-ій по полудні. Присутніх членок було 12. Голова відділу К. Керелюк відкрила збори спільним співом молитви „Царю небесний". Секретарка прочитала протокол з минулих річних зборів. Касирка прочитала звіт зі стану фінансів відділу.

Впродовж року відбулось 8 місячних зборів і одні спеціяльні збори. Відбулись такі підприємства: День членства і вшанування заслужених, які дістали грамоти за 25 літ праці. Відділ вислав дві делеґатки на Крайовий з'їзд до Реджайни. Влаштували два рази випродаж печива. На Великдень печемо паски і вшановуємо Святий Вечір Святою вечерею, щоб затримати наші традиції. Влаштували Спільне свячене в часі Великодніх свят. Ходили під час Різдва з колядою. Вітали отця о добр. Боцюру.

Пожертви: купили п'ять книжечок білетів до музею, купили також 7 книжечок білетів для Пров. Екзекутиви. Подарували $50.00 на висилку Біблій в Україну. Подарували $25.00 хлопцям, які прибули з України і перебували в Інституті ім. П. Могили в Саскатуні. Допомогли богословові Петрикові Ямнякові оплатити студії — подарували $2,000.00 і в поміч другому богословові Орестові Боцюра також подарували $250.00 — це студенти Колеґії Св. Андрея у Вінніпезі.

Відділ влаштував 50-літній ювілей для двох членок. Членки сходились і робили вареники, які продаємо. Стараємось набути речі до церкви, дбаємо про чистоту в церкві і видаємо перекуски по кожнім Богослуженні.

Заряд відділу на 1990 рік: К. Керелюк — голова, М. Капелюх — заст. голови, О. Мелещук — секретарка, Л. Сирник — касирка.

К. Керелюк *О. Мелещук*
голова *секретарка*

ВШАНОВАНО ЗАСЛУЖЕНИХ ЧЛЕНОК і 25-ЛІТТЯ ПОДРУЖЖЯ

СТІНЕН, САСКАЧЕВАН

В неділю 6-го травня ц.р. відділ Союзу Українок Канади ім. Княгині Ольги при церкві Св. Дмитрія в Стінен, Саск., гідно вшанував трьох заслужених членок свого відділу за їх довголітню працю, пань — Анельку Цуркан, Надю Боднарек і Парасю Ґурську. Панство Дмитрія і Вікторію Королюк на їх ювілей 25-ліття подружжя, а пані Василину Стеранка за працю у навчанні церковного хору.

О годині 6:30 вечером о. Віктор і о. Стахомир Ломашкевич, відслужили вдячний Молебень за здоров'я вшанованих членок і ювілятів.

Після зійшли на долину до гарно прибраної церковної залі. Програму імпрези відкрила голова пані Марія Курковська відповідним словом привіту. Програма почалась співом Христос Воскрес. Слідувало представлення головного стола де сиділи вшановані членки і ювіляти уквітчані корсажами; виконала це пані Аделя Стеранка. Гостю доповідачку, пані Катерину Лабюк з Канори, Саск., представила пані Антонія Корпан і в коротких словах розказала про її громадську працю, а пані Адонія Козменюк уквітчала її корсажем. Доповідь пані Лабюк була на тему „Цінність праці жінок". Висловила, що жінка з давних часів була зв'язана з Церквою, ще з часів Старого і Нового Заповіту, яку ролю відограла жінка. І по сей день

Стоять зліва направо: Голова К. Керелюк, І. Мороз — отримала ложечку і смолоскип, Д. Ситко — отримала ложечку з смолоскипом і грамоту 25-ліття; С. Сова — отримала грамоту за 25-ліття. На кінці стоїть наша найстарша членка Федора Бобрик якій сповнилось 93 літ. Відсутня на знимці за 25-літ праці в Союзі Українок — А. Савчук.

Стоять зліва доправа: Дружба — Ростислав Стефанко, ювілята — Дмитрій і Вікторія Королюк, дружки — Аделя Стефонка, оо. В. і С. Ломашкевич, Парася Ґурська, Надя Боднарек, Анелька Цуркан.

Зліва доправа — Богослов Петрик Ямняк, якому голова К. Керелюк вручує чека на $2,000.00.

жінки виконують велику працю, підкреслила, що маємо одну між нами, пані Наталю Когуську, скільки праці поклала і покладає для церкви і добра народу. Згадала в яких тяжких умовах є праця жінки в Україні. Пані Василина Стеранка склала щиру подяку за таку цінну і зворушаючу доповідь.

Приступаючи до відзначення членок, Анна Ковальчук по черзі переказала про заслуги в праці членок при відділі. За 25-літню працю пані К. Лабюк з теплим привітом вручила почесні грамоти пані Анелі Цуркан і пані Надії Боднарек, а шпильку з відповідним написом Парасі Ґурській за її 35-літню працю при відділі, побажала їм кріпкого здоров'я і охоти на далі так щиро працювати.

Голова громади пан Орест Розтоцький привітав ювілятів п-во Королюків, побажав здоров'я і многих літ спільного життя і вручив їм дарунок від громади. Отець В. Ломашкевич доручив грамоту пані Василині Стеранка від його Блаженства Митрополита Василія. Грамота Церковної Музики була призначена в честь святкування 1000-ліття Хрещення України в Православну Віру. Голова відділу пані Марія Курковська вручила їй китицю живих квітів від громади у вияві вдячности за її працю. Голова пані Юлія Новік склала свій привіт і побажання в імені відділу Лесі Українок з Стирджис, Саск. А пані Ніта Ягольницька від відділу Св. Анни з Гаєс, Саск. Пан Орест Розтоцький, голова громади склав подяку пані К. Лабюк, присутнім за їх участь, а членкам відділу за їх невсипущу працю, підкресливши що де є зорганізоване жіноцтво то в тій громаді є великий поступ, та побажав успіхів на майбутнє. Отець В. Ломашкевич у своїм слові привітав присутніх, подякував пані К. Лабюк за її змістовну доповідь. Ювілятам бажав кріпкого здоров'я, поґратулював відзначених членок. Так само згадав про жінку-матір в Батьківщині, в яких тяжких обставинах знаходиться, і висловив що їм потрібно помочі, головно ліків для дітей. Дав признання за працю членкам відділу, попросив встати до співу „На многії літа".

Перед закінченням програми, Отці дуже гарно відспівали кілька пісень за що присутні, вставши, наділили їх гучними оплесками.

На закінчення, голова, пані Марія Курковська склала щиру подяку за присутність пані К. Лабюк і всім гостям і побажала всього найкращого вшанованим членкам і ювілятам.

Співом „Христос Воскрес" закінчено програму.

Слідувало чайне прийняття.

Анна Ковальчук
кореспо. секретарка

Зліва направо: Богослов Орест Боцюра, якому голова К. Керелюк вручує чека на $250.00.

ЗАКІНЧЕННЯ СЕЗОНУ ПРАЦІ

Традиційне закінчення сезону праці у відділі Союзу Українок в Оттаві відбилося 4-го червня в парафіяльній залі.

До приготування вечері зголосилися пані Зіна Волох, Марія Пустяк і Наталка Коломницька. Вони надзвичайно гарно приготовили і видали смачні страви, а Надя Желем спекла чудовий торт. Членок зібралось доволі багато. Окрім обіду відбулись коротенькі сходини. Треба було рішати та вибрати комітет відзначення 30-ліття існування відділу, яке рішено відбути 14-го жовтня цього року, та запросити гостей, краєву голову Союзу пані Марію Воронюк і провінційну східню голову пані Стефанію Шпитковську. Окрім того зложено ґратуляції і відспівано многоліття Дарці Кір, яка була відзначена нагородою за довголітній „Волунтір сервіс". Вона виконує всі оголошення для оркестри в Нешенал Арт Центер, до якої належить і в якій грає вже довгі роки, а також робить оголошення з різних нагод для нашого відділу, в якому є довголітньою членкою. До відділу вписалась також нова членка молоденька Петруся Івашко. У радісному і веселому настрої закінчили цей сезон праці, бажаючи собі взаємно радісних вакацій.

Г.М.

Закінчення сезону праці.

Сидять: Матильда Лазарович, Марія Пустяк, Ліза Малярик, Зіна Волох, Б. Тріщук, М. Негрич, Галина Зелем, Катерина Лящевська.

Стоять: добр. Евгенія Божик, Люба Шумська, Ніна Филипс, Ж. Гавелок, Марія Мех, Ірина Мушка, В. Савченко, Р. Чумак, Ольга Новицька, Ольга Ільченко, Катерина Мосійчук.

2-ий ряд: Ірина Кляркссон, Дарія Кір, Таня Штепа, Галина Ґанін, Зіна Кислиця, Наталка Коломницька, І. Товстоварик, Люба Івашко, Петруся Івашко Надя Желем. В 4-му ряді: Віра Чіх, Зоря Джексон.

Знимку робила Галина Михальчук.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Пригадуємо, що заходом Провінційної Екзекутиви Союзу Українок Канади на Саскачеван відбудеться в Норт Бателфорд, в днях 26, 27 і 28-го жовтня. 1990 р. Провінційний З'їзд С.У.К. при співучасті Провінційних Екзекутив ТУС і СУМК та Інституту П. Могили і Музею.

Запрошується членство до чисельної участи.

За Провінційну Екзекутиву С.У.К. на Саскачеван

Галя Іванчук — голова

Марія Саранчук — секретарка

ПРИГАДКА ПРО РІЗДВЯНІ ПОБАЖАННЯ

Пригадуємо відділам і прихильникам громадських та професійних установ, що саме тепер пора надсилати різдвяні побажання до „Променя". Це завчасу забезпечить місце в журналі та допоможе редакції в розпреділенні матеріялів.

Кошт побажань висилати разом з чеком.

¼ сторінки — $35.00 ½ сторінки — $60.00

1 сторінка — $100.00

Допомагаючи журналові, допоможете собі.

Єлисавета Білич, референтка.

ПОПРАВЛЕНИЙ СКЛАД УПРАВИ ВІДДІЛУ ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ В ГАМІЛЬТОНІ НА РІК 1990
(з ч. 4-го)

Голова — Тамара Дутка; уступаюча голова — Уляна Криворучко; 1-ша заст. голови — Галя Олексюк; 2-га заст. — Варвара Логин; секретарка — Ліна Смирнів; заст. секр. — Марія Пасіка-Казанівська; фінансова секретарка — Тамара Бугай; касирка — Діяна Юрійчук.

Контрольна комісія: Ева Струсь, Юстина Вислобіцька, Зеня Німець.

Референтки: Культ.-Освітної праці — Надія Пенюк, Варвара Логин, Тамара Бугай; Референтка і кореспондентка журналу „Промінь" — Марія Лещук, Галя Козак; Старшого Відділу С.У.М.К. — Діяна Юрійчук; Інституту Св. Володимира — Надія Стретді; Льокальної Ради Жінок — Ева Струсь, Марія Пилипюк; Суспільної Опіки — Галя Українець; К.У.К. — Марія Погорецька, Лідія Стриховська, Дарія Бродгед; Архівів — Марія Пелеп'юк, Наталія Бал.

Комітети: Програмовий — Галя Липка, Галя Лазарович, Надія Стретді; Культурного Осередку — Анна Кіт, Галя Лазарович, Марія Погорецька, Галя Липка, Уляна Криворучко, Дарія Бродгед; Відвідування хворих — Розалія Окраїнець, Галя Лазарович, Таня Шкрибляк.

———————

ВІДДІЛ ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
В СТ. КАТЕРИНС, ОНТАРІО

Річні збори відділу відбулися 12-го лютого 1990 року в церковній залі. Голова відділу Марія Макаренко відкрила збори, привітала присутніх членок, та попросила о. настоятеля Григорія Мельника провести молитву.

Однохвилинною мовчанкою вшанували членок, які відійшли від нас у вічність. Предсідницею зборів була Марія Макаренко, секретаркою — Таня Дем'яненко. Секретарка Таня Дем'яненко прочитала протокол річних зборів з минулого року. Марія Макаренко звітувала про працю відділу протягом цілого року. Слідували звіти фін. секретарки-касирки — Віри Тарас та інші.

Протягом року відбулося 7 місячних зборів, 2-оє засідань, дещо при скорій потребі обговорили чи порадились телефонічно з членками управи. Відбули всі традиційні церковно-громадські свята з обідами та бенкетами: — Маланка, Йорданська вечеря, місія, спільне свячене, храмове свято, „пот лак" вечеря для членок під час місячних зборів, та бенкет — Візитація Митрополита Василія

Протягом 2-ох тижнів пекли та продавали дуже успішно Великоднє печиво та писанки. Влаштували Open House (карнавал) з традиційними українськими стравами, де членки дуже багато попрацювали.

Святкували день „Героїнь" — з усіма українськими жіночими організаціями К.У.К. На це святкування відділ дав три точки співу та гри на бандурах. Виконавцями цього були: Андрій Бурак — дириґент церковного хору св. Юрія Переможця та хористи: Василь Лапко з донею Ґенею та пан Депутат з Бафало. Приготовили 7 похоронних трапез, 2 весілля та шавери.

Наші членки — сестриці печуть колачі на панахиди Т. Г. Шевченка, Симона Петлюри, Л. Українки та інші оказії. Відділ брав участь у симпозіюмі у Ватерфорд.

Голова Марія Макаренко була делеґаткою на крайовому з'їзді С.У.С. у Саскатуні, Відвідуємо хворих по шпиталях з карткою або квітами.

Діловий комітет при відділі влаштував показ модерного одягу; моделями були дітки від 3-ох рочків аж до золотого віку з чаєм та з різноманітним смачним печивом. З цього приходу було призначено 500.00 долярів на місцевий General Hospital.

Музейних книжок продали на 350.00 долярів. Разом із С.У.М.К-ом та культ. осв. комітетом парафії було влаштовано свято Т. Г. Шевченка та День Матері з чаєм та печивом.

В день „Свята книжки" — голова М. Макаренко прочитала реферат. На всіх парафіяльних зборах квартальних, річних чи надзвичайних відділ С.У.К. частує всіх членів парафії чаєм, кавою та солодощами.

Голова М. Макаренко щиро дякує за дружню співпрацю з о. Григорієм та з головою громади Володимиром Бартковим, та членами управи п. М. Валєру, п. Д. Кравченку, п. В. Хлівняку, п. О. Николюку та пану Долбачуку за безкоштовне постійне розставлення столів та крісел без винятку на всі обіди та інші оказії в церковній залі. Це є велика допомогова сила жінок зокрема.

Скарбницею та фінансовою опорою нашого відділу є кухня — де відбувається колосальна праця з членками, які свідомі організаційного обов'язку. М. Макаренко як ініціяторка широко розвиненої праці у відділі щиро дякує всім членкам, які впродовж цілого року сумлінно допомагали і виконували свої обов'язки.

Щире спасибі всім працівницям.

Прихід за 1989 рік $21,854.79.

Відділ склав пожертви на такі цілі:

$9,000.00 на ікону „Пантократор" у найвищому куполі.
400.00 анкета до Централі
700.00 делегатка до Саскатуну
200.00 землетрус у Вірменії
300.00 на журнал „Промінь"
500.00 на General Hospital"
850.00 доплатили за позолочені хоругви (проєкт 1988 року)
100.00 Недільна школа на Св. Миколая
50.00 на баль для української королеви.

Голова номінаційної комісії Валя Тимошук прочитала склад управи на 1990 рік: голова — М. Макаренко,

1-ша заступниця — Надя Кушнірук, 2-га заступниця — Орися Мой, фін. секр. — касирка — Віра Тарас.
Контрольна комісія: Валя Тимошук, Оля Варбек.

Телеф. комітет: С. Гриньків, О. Варбек, Н. Авраменко, Орися Мой. Local Council of Women Ненсі Хлівняк, Референтка С.У.М.К. Лариса Федь. Референтка „Променя" Т. Дем'яненко. Діловий та культ. освіт. комітет: Л. Федь, М. Бренько, Н. Чорненька, Л. Сенюк, пані Мазун, Н. Вартків, Х. Валєр.

Сестриці: Т. Бобро, Т. Дем'яненко, Л. Монастирська, О. Міносора, Л. Тимощук, М. Макаренко, М. Нєма, В. Кузик, Н. Кушнірук, О. Варбек, К. Гарбуз. Н. Поліщук.

Збори закінчилися молитвою „Достойно є".

Марія Макаренко — *голова*

Таня Дем'яненко — *рек. секр.*

ВІСТІ З ЛОНДОНУ, ОНТАРІО

Кожного першого вівторка в місяці відділ ім. Княгині Ольги має свої ділові збори.

Місячні збори 1-го травня відбулися при чисельній участі членок відділу. Ми вшанували нашу молоду активну членку Лілею Гопкрафт з нагоди народження доні Христинки. Підготовкою гостини займалися молодші членки відділу Галина і Вівіен Кошман та сестра Лілеї Ганя Салмон. За чашкою кофе з печивом і веселими розмовами провели вечір і обдарували маленьку Христинку. Лілея Гопкрафт подарувала на пресфонд „Променя" $20.00.

Кріпкого здоров'я і довгих років Христинці, що була присутня на зборах і „демонструвала" свій голос, який унаслідувала від мами.

Збори 5 червня були останніми місячними зборами відділу перед літньою передишкою. Після ділових справ привітали членок, які відзначали дні народження у місяцях травні-червні. Голова відділу Маргарита Овчаренко подякувала членкам за працю, побажала гарного відпочинку, щоб у вересні місяці знову взялися до праці, а її буде багато.

25 червня приятелі, куми і родина багатою гостиною вшанували свою довголітню, працьовиту членку відділу, добру приятельку Вікторію Калюжну в день 65-ліття. Головний стіл був прикрашений китицею квітів (майстерно аранжованих Емілією Слюсар) та ювілейним тортом. Доня Наталя приколола мамі корсаж і припровадила до головного столу. Прослізилася Вікторія, бо не сподівалася увійти в переповнену церковну залю. Віра Новицька привітала присутніх і попрохала о. прот. Віталія перевести молитву та поблагословити страви. Підняли тост за здоров'я Вікторії і разом заспівали трикратне многоліття.

Із словом привіту виступали: Петро Гах від громади, Маргарита Овчаренко від відділу, Галина Кошман від кумів. Список учасників гостини прочитала Н. Кузьменко і передала грошовий подарунок від присутніх. Від родини дякувала всім доня Наталя Gerster.

Член Комітету прихильників Руху в м. Лондоні Галина Володченко, згадавши про свої ранні роки праці з Вікторією, використала нагоду звернутися із закликом до присутніх допомогти дітям-жертвам Чорнобиля. Збірка, яку перевели Т. Панасейко і М. Овчаренко, принесла $311.00, які будуть передані скарбникові Руху.

Отець прот. Віталій сказав тепле слово подяки Вікторії за її різноманітну працю в громаді і відділі. Це Вікторія і Емілія Слюсар з року-в-рік демонструють писання писанок серед канадців у клюбах професіоналістів, у школах і церквах, пропагуючи українські традиції і культурні надбання.

Слово Вікторії було заключним словом. Дякувала Вікторія всім, хто будь чим допоміг у влаштуванні гостини, дякувала за побажання, привіти і подарунок та обіцяла і надалі працювати для добра церкви і відділу. Молитвою і співом „Многії літа" закінчили гостину. На пресфонд „Променя" з гостини $45.00.

Грошовий переказ на $83.00 включає дар Лілеї Гопкрафт, з гостини В. Калюжної і „чаєві" зібрані під час місячних зборів.

Н. Кузьменко

ВІДДІЛ ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ВАНКУВЕР, Б.К.

Річні збори відділу відбулися 10-го грудня 1989 в присутності 29 членок. Отець прот. Віктор Лакуста провів молитву та хвилиною мовчанки вшанували покійних членок відділу.

Предсідницею зборів вибрано Олену Дзюбенко, а секретаркою — Одарку Соджонки. Звіти членок управи, референток і голів комітетів були вудрукувані і роздані членкам.

Діяльність за 1989 рік:
Відбулося 5 засідань управи й 4 місячних зборів. В лютому місяці влаштовано свято Лесі Українки, з чого дохід переслано на журнал „Промінь". Виповнили бюджет до Централі Союзу Українок. Складаємо інші пожертви, передплачуємо журнал „Промінь".

Висилаємо делегаток на з'їзди, даємо фінансову допомогу СУМК та дітям недільної школи, також приготовляємо перекуски, обіди на різні оказії впродовж року.

Нова управа на 1990 рік: уступивша голова — Емілія Чуйко, голова — Вікторія Пушка, 1-ша заст. голови — Савеля Стасюк, 2-го заст. голови — Одарка Соджонки, рекордова секр. — Галя Загоруйко, заст. Рек. секретарки — Лелія Митрук, кореспо. секретарка — Олена Дзюбенко, касирка — Евгенія Яремко.

Референтки: СУМК молодший — Галя Ахтемійчук. СУМК старший — Лідія Гузик, Недільна школа — Діяна Присяжнюк. Бібліотека-архіви — Емілія Чуйко. Журнал „Промінь" — Маргарета Ременда.

Представниці К.У.К. — Вікторія Пушка, Марія Вакалюк, Галя Токарик. Льокальна Жіноча Рада — Лелія

Митрук, Вікторія Пушка, Галя Токарик, Савеля Стасюк.

Комітети: Мистецтва — голова Рей Катон, Славка Шалей, Настя Заведюк. Культурно-освітній — голова Марія Вакалюк, Люба Мануша. Добродійний — голова Стела Шульган, Марія Руснак. Сестриці — голова Марія Кульба, Емілія Чуйко, Стела Шульган, Евгенія Яремко. Контрольна комісія: Стела Шульган, Люба Мануша, Дорис Смит.

Галя Загоруйко
Рекордова секр.

БЛ. П. МИХАЙЛО ІВАНУСЬ
ҐРОНЛИД, САСКАЧЕВАН

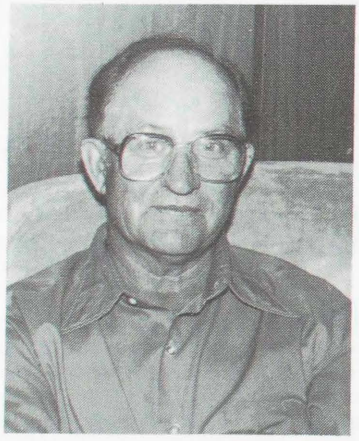

Михайло Іванусь несподівано й випадково впокоївся 28 квітня 1990 р. в Ґронлид, Саск. Михайло, перший син Івана й Ольги Іванусь, народився 2 вересня 1922 р. в селі Токи, Збаражського повіту в Україні. В 1931 р. Маючи 9 років, Михайло прибув до Канади разом з матірю та братами Петром і Ярославом, щоб злучитися з батьком Іваном в околиці Ґронлид. Коли скінчив він восьму клясу в 1938 році, помагав родині чистити землю й працював у тій же околиці.

В 1943 році Михайло був покликаний послужити своїй країні в Канадійському війську. В 1944 р. він одружився з Стефанією Щирбій. В грудні 1944 р. був посланий до Англії, де був призначений до корпусу сигналів. В травні 1945 р. війна в Європі закінчилася, а його призначили до Saskatoon Light Infantry, де служив він при тому полку в кількох місцях в Європі, включно в Бельгії та Голляндії. У вересні 1945 р. Михайло прибув назад до Канади, а в січні 1946 р. отримав свій відпуск й повернувся до дому до Ґронлид, де купив домашню фарму. У супружества Михайла й Стефанії народилось четверо дітей: Денис, Олена, Мар'ян і Емілія. Син Мар'ян упокоївся в 1954 р., а дружина Стефанія в 1968 р. У 1972 р. Михайло одружився з Анною Українець. Життя Михайлове кружляло довкола його родини, фарми та суспільства. Він був дуже активним при Церкві та був активним учасником у кількох суспільних організаціях. Він завжди був готовий простягнути свою помічну руку своїм приятелям та сусідам. Він любив ловити рибу, книговодити, як і помагати іншим виповнювати свої прибуткові податкові та інші форми. Він цікавився родиною та громадською історією.

Михайло завжди був готовий подати свою поміч свойому суспільству. Його приятелі та сусіди високо поважали його й довіряли йому. Будуть його пам'ятати за його веселу природну вдачу та унікальний настрій, щодо жартів та глибоку любов до природи.

Раніше впокоїлися: його син Мар'ян в 1954 р., його перша дружина Стефанія в 1968 р., його батько Іван в 1980 р. та його матір Ольга в 1989 р.

Михайло залишив у глибокому смутку: свою дружину Анну; сина Дениса з дружиною Джанет в Мелфорт; дочку Олену з мужем Дейв Шрайнер в Мус Джав; дочку Емілію з мужем Брус Валдрон в Калґарі; пасербицю Орисю з мужем Марк Скін в Гамільтоні; пасербицю Ільонку з мужем Джим Стуартом в Биндбрук, Онт.; 4 внуки; 4 пасербиці; як і 4 брати: Петра з дружиною Верною в Едмонтоні; Ярослава з дружиною Рубі в Ріджайні; Бориса з дружиною Шілою в Ґронлид та Нестора з дружиною Доротеєю в Нипавин; багато племінниць і племінників з своїми родинами.

У вівторок 1 травня 1990 р. панахиду відправив о. Тарас Крочак в похоронному заведенні в Мелфорт, Саск., а в середу 2 травня, відправив чин Похорону у церкві Різдва Пресв. Богородиці в Ґронлид, Саск., при великому числі учасників. Тіло покійного похоронено на церковнім цвинтарі.

Після похорону дружина Анна й родина запросила всіх присутніх до церковної залі на поминальний обід. Обід приготовили членки відділи Союзу при громаді Різдва Пресв. Богородиці в Ґронлид. Після панахиди у вівторок вечером, членки Союзу Українок при громаді Всіх Святих подали перекуску в церковній залі в Мелфорт. У пам'ять покійного Михайла, дружина Анна складає пожертву на пресфонд „Вісника" $50.00, на журнал „Промінь" $50.00 і $20.00 за вироблення кліш.

Нехай Господь Бог оселить душу покійного в оселях праведних.

Вічна йому пам'ять!

Учасник

Висилаю $55.00 на передплати; в тому $10.00 на ювілейний фонд „Променя" від Катерини Домашовець. Вам, дорога пані Когуська, як постійній редакторці бажаю міцного здоров'я і складаю щиросердечну подяку за Ваш труд і працю впродовж 30-ти років, які Ви віддали для журналу.

Щасти Вам Боже на все добре!

Катерина Маліцька, реф.
Н. Бетлфорд. Саск

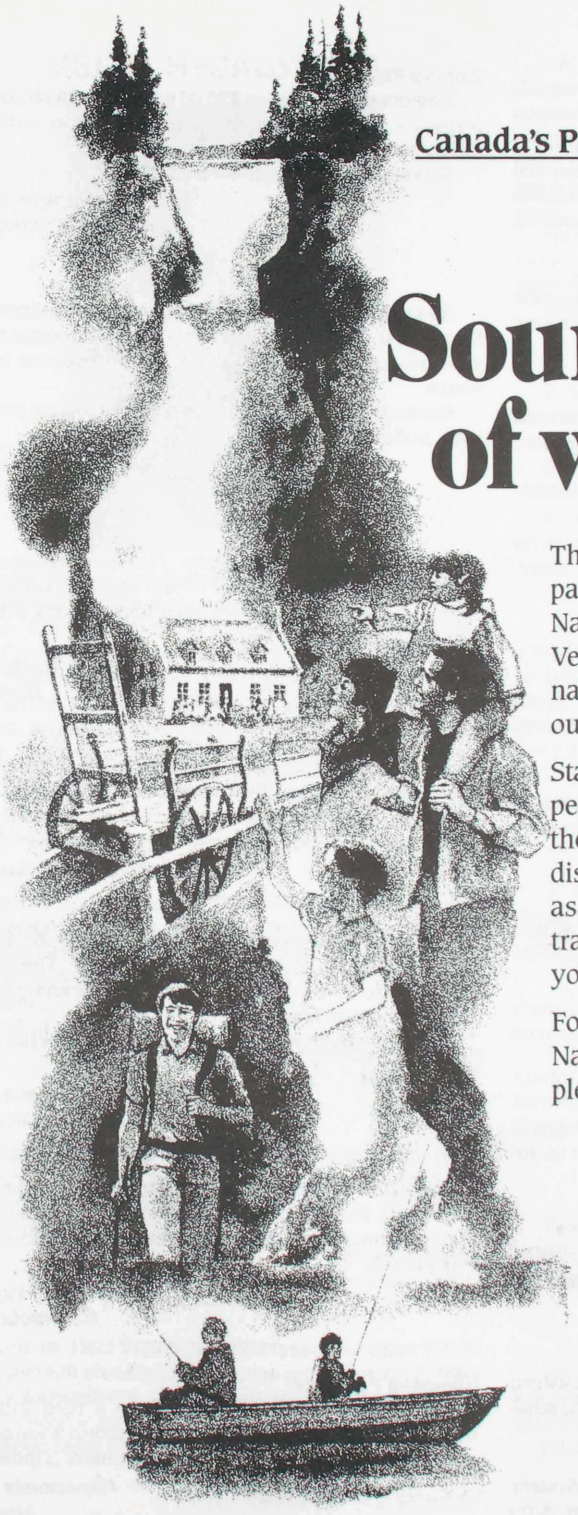

Canada's Parks and Historical Sites

Sources of wonders!

They're all around you. In every part of the Country. Canada's National Parks and Historic Sites. Very special places where our natural wonders are protected and our ancestors are remembered.

Staffed by friendly, knowledgeable people, these unique places are there for you and your family to discover. To enjoy. And to cherish as part of your own family's traditions. So make them part of your travelling plans this year.

For detailed brochures on Canada's National Parks and Historic Sites please call

(204) 982-2001

or write

Canadian Parks Service
402-457 Main Street
Winnipeg, Manitoba
R3B 3E8

Environment Canada
Parks Service

Environnement Canada
Service des parcs

Canada

ПРИВІТИ

ВІТАЄМО САВЕЛЮ СТЕЧИШИН

Відділ Союзу Українок Канади „Доньки України" в Реджайні, Саск. сердечно вітає і складає найщиріше побажання д-р Савелі Стечишин з нагоди одержання Ордену Канади. Бажаємо кріпкого здоров'я і многих літ.

З цієї нагоди засилаємо $35.00 на „Промінь".

Розалія Моніта — голова
Оля Патрилюк — референтка

ПОБАЖАННЯ З НАГОДИ ЮВІЛЕЮ

З нагоди святкування 40-літнього ювілею нашого подружжя, складаємо наш дар $50.00 на журнал „Промінь".

Бажаємо всім працівникам журналу кріпкого здоров'я у Вашій праці та дальших добрих успіхів.

Едвард і Галина Клапоущак
Реджайна, Саск.

Хвальна Редакціє „Променя"!

Відділ Союзу Українок Канади ім. Олени Пчілки в Йорктоні, Саск. з нагоди 30-ліття журналу „Промінь" складає пожертву в сумі $500.00 на пресфонд. Засилаємо Вам найкращі побажання на дальші роки благородної праці в користь українського народу.

Щасти Вам Боже!

Анна Финюк — голова
Параскевія Семенюк — кор. секр.

Шановна Управо журналу!

З нагоди 30-ліття „Променя" складаю $30.00 як дар на журнал. Всім працівникам, редакції бажаю здоров'я та успіхів у Вашій важливій праці.

Марія Гарасимів
Едмонтон

Dear Madam,

On the occasion of the 30th Anniversary of the Promin, please find cheque #39 for $20.00 as a contribution to the Journal fund.

Congratulations and wishes for a good future.

Yours truly,

Anne M. Weslowski
Montreal

Хвальна Редакціє!

Висилаю $40.00 на журнал „Промінь" з нагоди його 30-ліття. Разом з тим бажаю редакторці і всім працівникам кріпкого здоров'я та всякого добра.

З пошаною

Єлена Коваль
Келґари, Алта

Дорога Редакціє!

Засилаю Вам чека на $30.00 у тридцятий рік ювілею журналу „Промінь", якого я дуже люблю читати та якого очікую кожного місяця.

Бажаю Вам усім кріпкого здоров'я

Марія Боднарчук-Манюк
Суррей, Б.К.

З нагоди 30-ліття журналу „Промінь" складаю свій Дар в сумі $50.00 на „Промінь". Моя передплата на укінченні то долучую $15.00 як продовження передплати.

Бажаю редакції та її працівникам дальших успіхів у їхній добрій праці.

Анна Хаба
Редвотер, Алта.

З нагоди 30-ліття журналу „Промінь" бажаю щасливих успіхів у Вашій клопітливій праці на многії літа. Залучую чек на $45.00 — з того передплата $15.00, а $30.00 на фонд журналу.

Анна Маяровська
Едмонтон

Висилаю звіт нашого відділу ім. Лесі Українки у Ванкувері. З нагоди 30-ліття журналу „Промінь" вітаю всіх працівників та бажаю кріпкого здоров'я й дальших успіхів. Залучую мою скромну пожертву — $10.00.

Галя Загоруйко, Ванкувер

Засилаю передлату $30.00 на два роки, бо так має бути і складаю дар $25.00 на журнал „Промінь" з нагоди його 30-ліття; ще інших $15.00 посилаю як нову передлату (для Малані Катзалий)

Бажаю успіхів у Вашій дальшій праці у редагуванні журналу.

Анна Сабат
Егессі, Б.К.

З нагоди 30-ліття журналу „Промінь" Відділ ім. Л. Українки у Вадіна, Саск. складає $30.00 як наш дар на продовження праці. Всім працівникам бажаємо дальших успіхів.

За Відділ ім. Л. Українки
Є. Сироїд, секр.

Шановна Редакціє!

Висилаємо чек в сумі $30.00 — з того $15.00 на передлату за 1990 рік, а $15.00 на фонд з нагоди 30-ліття нашого так дорогоцінного журналу „Промінь".

Параскевія Хомик
Монтреал

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

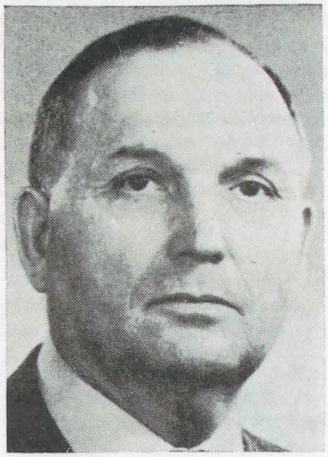

Кладу нев'янучий вінок на могилу мого дорогого мужа **Петра Маєвського,** у дев'яту річницю Його упокоєння. Відійшов від нас у вічність 13-го липня 1981 року. Спи спокійно дорогий муже, тату і сни про Твою рідну Україну та її чудові степи, українські пісні, що Ти їх так дуже любив. Нехай Канадська земля буде Тобі легкою, а пам'ять про Тебе вічною між нами. у Його світлу пам'ять складаю $35.00 долярів на журнал „Промінь".

Вдова по Покійному
Зіна Маєвська з синами.

У світлу пам'ять моїх дорогих і незабутніх родичів, **Катерини** й **Юрія Павлишин** — упокоїлися — мама 17-го липня 1988 р., тато — 24-го грудня 1977 р.. Складаю у їх світлу пам'ять замість квітів $25.00 на журнал „Промінь".

Вічна їм пам'ять!

Дочка Настасія Микитюк
Вернон, Б.К.

У незабутню пам'ять мого першого мужа бл.п. **Григорія Колісника** замість китиці квітів на його могилу складаю $30.00 на журнал „Промінь" і $15.00 на дальшу передлату журналу.

Соня Винничук
Армстронґ. Б.К.

Відділ ім. Лесі Українки у Ванкувері складає $15.00 на нев'янучий вінок нашої членки-піонерки, бл.п. **Маґдалини Ахтимійчук**, яка упокоїлась 27 травня 1990 р. на 85-ім році життя. Вічна їй пам'ять. Родині покійної складаємо щирі співчуття.

Маргарета Ременда
Референтка „Променя"

На свіжу могилу мого дорогого мужа **Форвина Богдана**, довголітнього працівника на народній ниві, пильного організатора культурного і громадського життя в Канаді, любителя рідного слова і шанувальника рідної книжки і преси, найвірнішого товариша мого життя й однодумця, який упокоївся 9 травня 1990 року.

Народився Форвин 20 квітня 1900 року в селі Підзахарич на Буковині. Кладучи китицю квітів на свіжу могилу засилаю $200.00 на журнал „Промінь".

Вічна йому пам'ять!

Дружина Марія Богдан.

У першу річницю упокоєння мого дорогого мужа **Василя Гусака**, який упокоївся 26 червня 1989 р., залишивши у глибокому смутку дружину Юстину, родину, внуків і правнуків, проживши 87 років. Як нев'янучий вінок на його могилу складаю $50.00 як дар на журнал „Промінь", а $15.00 на продовження передплати. Хай пам'ять про покійного завжди буде з нами.

Вічна йому пам'ять!

Дружина Юстина, діти і внуки
Давфин, Ман.

Відділ Союзу Українок Доньки України в Реджайні, Саск. замість квітів на свіжу могилу дорогої членки, бл.п. **Юлії Онишко** — упокоїлась 22 листопада 1989 року в її пам'ять складаємо $10.00 на „Промінь".

Вічна їй пам'ять!

Розалія Моніта — *голова*
Оля Патрилюк — *референтка*

У пам'ять дорогого і незабутнього мужа **Миколи Михальчука** складаю у його пам'ять $20.00 на журнал „Промінь" і $30.00 на передплату на два роки.

Дора Михальчук
Ст. Михаїл, Алта.

У шістнадцяту річницю смерти світлої пам'яти покійного мужа, тата і дідуся **Олександра Козіра**, замість китиці квітів складаємо $50.00 на журнал „Промінь". Покійному Вічна Пам'ять!

Від дружини Галини, дітей і внуків
Козір з Едмонтону

В одинадцяту річницю смерти мого дорогого сина **Івана Ноконного**, у його світлу пам'ять складаю $100.00 на журнал „Промінь".

Мама Ольга Ноконна Масник
Саскатун, Саск.

На свіжу могилу приятельки, бл.п. **Анни Олійник**, яка упокоїлась 24 червня 1990 у Вінніпезі на 96-тім році свого життя, складаю в її пам'ять $20.00 на „Промінь".

Вічна їй пам'ять!

Марія Ґаук
Едмонтон

Кладемо китицю весняних польових квітів у восьмі роковини упокоєнна дорогої незабутньої дружини **Марії Мандзюк-Сеніцької**, люблячої нашої мами, яка відійшла від нас у вічність 9 липня 1982 р., складаємо у її світлу пам'ять $100.00 на фонд журнала „Промінь".

Муж Володимир Сеніцький
дочки — Соня і Дарія з родинами.

———————

У першу річницю упокоєння моєї найдорожчої мами **Агафії Гринів** — упокоїлась 07-04-89 р. і на свіжу могилу мого улюбленого батька **Корнила Гриніва** — упокоївся 10-03-90 р. складаю в їхню пам'ять, як нев'янучий вінок $50.00 на журнал „Промінь" у його 30-ліття.

Дочка Маруся Зимовець
Монтреал

———————

Замість квітів на могилу найдорожчого мого чоловіка **Володимира Сабата**, який відійшов у вічність 20 липня 1984 р., як нев'янучий вінок на його могилу дарую $50.00 на прес. фонд „Променя". Хай пам'ять про покійного буде вічно між нами!

Дружина Стефанія з родиною
Мелфорт, Саск.

———————

У світлу пам'ять моєї дорогої приятельки **Анни Олійник**, яка упокоїлась 24-го червня 1990 р. складаю $25.00 на журнал „Промінь'.

Дочкам: Єлисаветі й Ользі висловлюю щирі співчуття.

Ангелина Павлик
Вінніпеґ

———————

В одинадцяту річницю упокоєння мого дорогого мужа, тата і дідуся, бл.п. **Йосифа Мица**, який відійшов у вічність 27 липня 1979 р., як вінок на його могилу, кладу дар $55.00 на журнал „Промінь".

Дружина Гелен Мица
доньки — Євгенія, Стефанія і внуки
Торонто

Складаємо нев'янучі вінки нашим дорогим і ніколи незабутним родичам: Мамі —**Катерина Сорока**, (з роду Романюк), у 25-ті роковини упокоєння, відійшла у вічність 19-го вересня 1965 року у віці 64 роки; Тато — **Володимир Сорока** — упокоївся 25-го листопада 1982 року проживши несповна 87 років, в їх незабутню пам'ять даруємо $25.00 на журнал „Промінь".

Вічная їм пам'ять!

Доньки: Ольга Гавришок,
Анна Гавришок, Олександра Линнел
і син Ярослав Сорока.
Норт Бетлфорд, Саск.

———————

У четверту річницю упокоєння дорогої мами, бабуні і прабабуні, бл.п. **Стефанії Дутчак**, яка упокоїлась 13-го вересня 1986 р. складаю нев'янучий вінок у її пам'ять і дарую $30.00 на журнал „Промінь".

Дочка Марія Дем'янів
Едмонтон

———————

Бл. п. Іван Онушко

У 16-ту річницю смерти дорогого мужа, батька і дідуся, бл.п. **Івана Онушка**, який відійшов у вічність 12-го вересня 1974 р., як нев'янучий вінок складаємо $30.00 на журнал „Промінь". Вічний йому спокій.

Дружина Параскевія з родиною
Гамільтон

У світлу і незабутню пам'ять
улюбленого мужа, батька і дідуся,

Бл. П. ІВАНА ГОРЕГЛЯД

упокоївся 9-го вересня 1977 р.
Жертвуємо на фонд „Променя" $50.
З пошаною і любов'ю,
Оля — дружина, Павло та Юрій — сини,
Олив — невістка, Юрій-Двейн, Катя — внуки

НА ФОНД ЖУРНАЛУ 30-ЛІТТЯ

Княжий дар — $1000.00 на „Промінь" склав Відділ ім. Софії Русової в Лонґ Бренч (Торонто).Це не перший подібний дар згідно з рішенням цього Жіночого Товариства, членство якого завжди знаходило тепле слово для редакції, яка засилає Вам всім щире спасибі!

Відділ ім. Софії Русової, Лонґ Бренч, Онт.	$1,000.00
Відділ ім. Олени Пчілки, Йорктон, Саск. Відділ який кожного року дбав про журнал і різними способами піддержував його склав тепер	$500.00
Відділ Доньки України, Реджайна, Саск.	$100.00
Анна Іванусь, Ґронлід, Саск.	$50.00
П-во Е. і Г. Клапоущак, Реджайна	$50.00
Єлена Коваль, Келґари, Алта.	$40.00
Анна Крепякевич, Чиливек, Б.К.	$50.00
Емілія Табашнюк, Саскатун	$30.00
Відділ Союзу Українок у Вадіна, Саск.	$30.00
Софія Степанюк, Міссісаґа, Онт. (збірка)	$30.00
Анна Марковська, Едмонтон	$30.00
Марія Боднарчук-Манюк, Суррей, Б.К.	$30.00
Відділ Доньки України, Реджайна	$35.00
Відділ ім. Л. Українки, Ст. Кетерінс, Онт.	$30.00
Анна Сабат, Еґесі, Б.К.	$25.00
Я. Садляк, Торгилд, Алта.	$20.00
Ольга Браніська, Чиливек, Б.К.	$20.00
Марія Мех, Оттава	$20.00
Наталя Никіфорук, Норт Бетлфорд, Саск.$	20.00
К. Керелюк, Вадіна, Саск.	$20.00
Параскевія Хомик, Монтреал	$15.00
Маруся Федчук, Канока, Онт.	$13.00
Стела Темрик, Ревелсток (поправлене)	$0.00
М. Гриців, Содбури, Онт. (поправлене)	$10.00
Галя Загоруйко, Ванкувер	$10.00
Марта Цехош, Торонто	$10.00
Відділ Кн. Ольги, Стінен, Саск.	$10.00
П. Лукіянчук, Едмонтон	$10.00
Ніна Криворучко, Гамільтон	$10.00
Ольга Сенчук, Гамільтон	$10.00
Зеня Богонос, Вінніпеґ	$10.00
Дора Мелещук, Келґари	$10.00
Марія Бесюк, Едмонтон	$10.00
Ольга Заразун, Порт Алберні	$5.00
Анна Курилів, Содбури, Онт.	$5.00
Павля Карман, Торонто	$5.00
М. Стасів, Ванкувер	$5.00
Анна Баран, Вінніпеґ	$5.00
Ксеня Семолюк, Монтреал	$5.00
А. Шліхта, Лашін, Кве.	$5.00
Ольга Дверничук, Саскатун	$2.00

———————

Взори до вишивання приготовив — Михайло Покиданець.

ПРОВІНЦІЙНИЙ З'ЇЗД БРИТІЙСЬКОЇ КОЛЮМБІЇ в СУРРИЙ в днях 29-30 вересня 1990 р.

З'їздовий Комітет щиро запрошує управи й членство СУК, ТУС/ТПУ, СУМК та все громадянство взяти участь в цьому З'їзді, на якому будуть обговорюватися організаційні та загально-українські актуальні питання.

СУБОТА 29-го вересня

8:30 — 10:00 год. рано — РЄСТРАЦІЯ

10:00 — 10:45 год. рано — РАННЯ СЕСІЯ
ВІДКРИТТЯ З'ЇЗДУ
Покликання Президії З'їзду, секретарів. Доповнення комісій: резолюційної, номінаційної. Привіти голів Централь, Пров. Управ, інших. Звіт голови Пров. СУС. Звіт представника Фундації на Б.К.

10:45 — 12:00 год. дня — Спільна сесія
Доповідь на тему „Актуальні події в Україні — РУХ"питання, дискусія

12:00 — 1:00 год. дня — Перерва на обід

1:00 — 3:00 год. дня — ОКРЕМІ СЕСІЇ СУК, ТУС/ТПУ, СУМК

3:00 — 3:15 год. дня — ПЕРЕРВА НА КАВУ

3:15 — 5:30 год. дня — СПІЛЬНА СЕСІЯ
Доповідь на тему „Активізація Складових Організацой СУС"; питання, дискусія

5:30 — 6:30 год. вечора — ПЕРЕРВА НА ВЕЧЕРЮ

6:30 — 7:30 год. вечора — СПІЛЬНА СЕСІЯ
Представлення резолюцій, дискусія, прийняття їх. Інші непередбачені, або недокінчені справи.

НЕДІЛЯ 30-го вересня

10:00 — 12:00 год дня — Свята Літургія в церкві Успіння Пресвятої Богородиці в Суррий

12:00 година дня — Святочний обід з програмою. Промови голови Централь. Представлення нововибраних Пров. Управ СУК, ТУС/ТПУ
ЗАКРИТТЯ З'ЇЗДУ

Точніша програма буде вручена кожному при реєстрації на з'їзді.

за З'їздовий Комітет

Олена Дзюбенко — голова

Галя Загоруйко — секретарка

УКРАЇНКА ОДЕРЖАЛА ПЕРШУ НАГОРОДУ НА МИСТЕЦЬКІЙ ВИСТАВЦІ

В місті Миссиссаґа коло Торонта, в бібліотеці Бирнгампторп, відбувалася до кінця травня ц.р. журована виставка картин. Молода мисткиня, українка, Людмила Шанта з Торонта отримала на цій виставці найвищу нагороду за свою картину „Світанок над морем".

F C-13 OCT 90
HAWRYSH MRS K
13703 BUENA VISTA RD
EDMONTON ALTA
T5R 5R5